

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

ЕЛЕКТРОНСКИ БИЛТЕН

БРОЈ

20
НОВЕМБАР
ДЕЦЕМБАР 20

Шведска
Sverige

Издавач: Стална конференција градова и општина, Македонска 22/VIII, Београд

За издавача: Ђорђе Станичић,
генерални секретар СКГО

Уредник: Александра Вукмировић

Редакција: Слободан Миливојевић,
Милош Обрадовић

Дизајн и прелом текста:
Габријела Поповић

ISSN (Online) 2737-9760

Овај билтен припремљен је у оквиру програма “Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске. Садржај билтена је искључива одговорност СКГО.

ПРЕДГОВОР

Европске новости су електронски билтен који за вас припрема Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (СКГО). Билтен садржи информације и актуелности на пољу европских интеграција, вести о раду европских институција и организација, информације о процесу приступних преговора Републике Србије и Европске уније (ЕУ), европским фондовима и програмима, отворене позиве који су доступни локалним самоуправама у Србији, примере добре праксе у примени европских прописа из наших и европских градова и општина и активностима СКГО.

Жеља нам је да се наше локалне заједнице боље упознају са оним темама у процесу приступања ЕУ које су релевантне за локалну самоуправу, како би се ефикасније припремиле за промене које ће донети чланство наше земље у ЕУ. Надамо се да ће овај билтен допринети квалитету порука о процесу европских интеграција, које се, од стране представника локалне самоуправе, свакодневно преносе грађанима Србије.

У ТРЕЋЕМ БРОЈУ ПРОЧИТАЈТЕ:

- ★ О новом седмогодишњем буџету Европске уније и фонду за опоравак од кризе
- ★ О Декларацији о Зеленој агенди за Западни Балкан и Декларацији о заједничком регионалном тржишту земље Западног Балкана, које су потписале земље Западног Балкана
- ★ О 48. Скупштини СКГО са гостима из Европе „У кризи одговор су људи“

САДРЖАЈ

1. Став аутора

- Реформа јавне управе важан део приступања ЕУ

2. Вести из Брисела

- Европски парламент усвојио буџет за период 2021 – 2027. године
- Без нове рунде преговора за Западни Балкан
- Европска унија усвојила нови Десетогодишњи план за подршку Ромима у ЕУ
- Промоција родне равноправности и права жена у спољној политици ЕУ
- ЕУ онлајн платформа за мала и средња предузећа у ЕУ
- Региони и градови у ЕУ могли би допринети декарбонизацији на Западном Балкану
- Локални регионални челници позивају ЕУ да не угрожава опоравак
- Комитет региона и Европска комисија покрећу партнерство за помоћ локалним властима у интеграцији миграната и спровођењу новог Пакта о миграцијама и азилу
- Европски комитет региона и Европска комисија јачају сарадњу у области истраживања и иновација, образовања и културе
- Лобирање за локализовани опоравак: састанак СЕМР и Генералног секретара Европске комисије
- СЕМР покренуо вебсајт INCLUECITIES
- Одржан 5. статутарни форум Конгреса
- Ко-известиоци Конгреса залажу се за еквивалентне услове живота између руралних и урбаних области у новоусвојеном извештају
- Локалне и регионалне власти које се баве изазовима здравствене кризе
- Европска престоница младих 2024

3. Србија и Европска унија

- Главни инвестициони приоритети у Економском и инвестиционом плану ЕУ за Западни Балкан
- Зелена агенда за Западни Балкан
- Земље Западног Балкана потписале Декларацију о Зеленој агенди за Западни Балкан и Декларацију о заједничком регионалном тржишту
- Одржан Трећи Дигитални Самит Западног Балкана
- Министарка за европске интеграције и амбасадори ЕУ о наставку европских интеграција Србије
- Одржана 7. Национална конференција о прекограничној сарадњи
- Србија преузела једногодишње председавање Регионалној школи за државну управу – РЕСПА

4. Фондови и Програми ЕУ

- Свечано обележен почетак радова на изградњи интермодалног терминала у Батајници
- ЕУ донирала Србији нова амбулантна возила, мобилне респираторе и заштитну опрему
- Европска унија помаже социјално становање и активну инклузију осетљивих група са 14,2 милиона евра

5. Вести са локала

Вести из ЕУ општина

- Локалне самоуправе морају бити укључене у управљање и опоравак од кризе
- Међународни самит братимљења градова ЕУ и Турске – Twint online

Вести из општина Србије

- Модерна водоводна и канализациона мрежа у Суботици завршена средствима ЕУ и Инвестиционог оквира за Западни Балкан
- Прекограничном сарадњом до боље социјалне интеграције
- Завршена реконструкција канала Баја - Бездан

6. Вести из СКГО

- Одржана 48. Скупштина СКГО са гостима из Европе „У кризи одговор су људи“
- Представљен Извештај Европске уније о Србији за 2020. годину и Економски и инвестициони план за Западни Балкан
- Објављен и представљен Приручник за запослене на пословима ЕУ интеграција
- Округли сто о јавно-приватном партнерству у комуналним делатностима
- Проглашени победници медијског конкурса за 2020. годину
- Завршен пројекат „Оснаживање локалних система управљања јавним имовином“
- Одржан округли сто „Европски стандарди у области основних права и добра управа“

7. ЕУ појмовник

8. Хронологија

9. Европа у бројевима

СТАВ АУТОРА

РЕФОРМА ЈАВНЕ УПРАВЕ ВАЖАН ДЕО ПРИСТУПАЊА ЕУ

Марија Обрадовић,

министарка државне управе и локалне самоуправе

★ Извештај о напретку Републике Србије у процесу приступања ЕУ за 2020. годину, говори да је наша земља умерено припремљена у области реформе јавне управе, као и да је настављен рад на припреми нове Стратегије реформе јавне управе за период 2021-2030, која ће допринети поједностављењу секторског стратешког оквира, укључујући програм управљања јавним финансијама и бројне стратешке документе. Такође се наводи да постоји јака политичка подршка овом процесу, кроз Савет за реформу јавне управе. У току је јавна расправа нове Стратегије и акционог плана за реформу јавне управе за наредних 10 година. Који су кључни правци реформи који се планирају у домену јавне управе?

Развој нове Стратегије реформе јавне управе за период од 2021. до 2030. године започео је након евалуације Стратегије РЈУ из 2014. године која је била спроведена кроз два акциона плана: за период 2015–2017. и за период 2018–2020. године. Нова Стратегија се надовезује на резултате постигнуте у периоду од 2014. до 2020. године, док њени циљеви, мере и активности, који су утврђени у тематским областима, треба да допринесу побољшању правног и организационог оквира, капацитетима институција и службеника, као и стварању система који ће бити у служби грађана.

Структура Стратегије РЈУ прати тематске области Принципа јавне управе ЕУ/ОЕСД, уз додатну област реформе система локалне самоуправе, као приоритетне области у наредних десет година. Она садржи три акциона плана кроз које су разрађене мере и активности у областима посвећеним управљању људским ресурсима, пружању услуга, одговорности и транспарентности, и представља кровни документ за три програма у области планирања и координације јавних политика, управљања јавним финансијама и система локалне самоуправе.

Нова Стратегија одражава померање фокуса од управе као регулатора ка управи као сервису грађанима и другим крајњим корисницима. У следећих десет година покушаћемо да унапредимо ефикасност јавне управе, одговорност и транспарентност, као и да побољшамо квалитет и доступност услуга које пружамо грађанима. Циљ нам је и да успоставимо деполитизовану и професионалну државну управу, као носиоца промена и реформи у друштву, чији рад се заснива на европским вредностима.

★ *Део процеса реформе јавне управе јесте и процес реформе локалне самоуправе. Ваше министарство је током целе ове године радило у сарадњи са СКГО и на изради Програма за реформу система локалне самоуправе који је део поменуте Стратегије реформе јавне управе. Које су то активности које планирате у будућем Програму реформе система локалне самоуправе које сматрате посебно значајним?*

Уважавајући улогу и значај коју локални ниво власти има за остваривање права грађана и спровођење укупних реформских процеса, Министарство државне управе и локалне самоуправе, у сарадњи са СКГО покренуло је процес припреме програмског документа реформе система локалне самоуправе у Републици Србији. Овакав документ се први пут припрема јер задатак је да анализа стања и предлози промена обухвате све најзначајније области система локалног нивоа власти. Управо ових дана се завршава припрема Програма реформе, након чега ће бити спроведена јавна расправа и у оквиру које ћемо позвати све заинтересоване да дају своје предлоге и коментаре.

Већ сада можемо да истакнемо неколико праваца у којима ће ићи реформа:

- унапређење правног оквира у коме делују јединице локалне самоуправе како би се надлежности и послови обављали ефикасније и делотворније. У оквиру овог правца развоја је даља имплементација стандарда које утврђује Европска повеља о локалној самоуправи, као најзначајни међународни акт за локалне самоуправе. Промене секторских закона којима се уређују надлежности и послови јединица локалне самоуправе ће, осим код децентрализације, ићи у правцу јаснијег уређивања неких недоумица око надлежности органа за поступање, евентуалних преклапања надлежности, па до успостављања нових правних института или правила за вршење послова локалне самоуправе;
- даљи развој система финансирања који с једне стране иде ка развоју стабилности система финансирања, али и јачању одговорног управљања локалним финансијама, с друге стране. Покушаћемо, да кроз израду анализа, сагледамо и финансијска средства која су потребна за обављање послова локалне управе. Наравно, потребна је израда посебне методологије која ће моћи да прикаже све распоне трошкова, бар за најфреквентније послове локалне управе. Планиране су и активности које се односе на одговорно управљање локалним финансијама, подршка за планирање буџета и повезивање програмског буџета са средњорочним планским документима развоја локалне самоуправе;
- снажан подстицај развоју управљања људским ресурсима у јединицама локалне самоуправе и процесу стручног усавршавања локалних службеника. Општи циљеви реформе који се односе на професионалну, ефикасну и де-

лотворну локалну самоуправу почивају управо на запосленима који имају све ове одлике;

- нови механизми раније започетог процеса развоја међуопштинске сарадње, као све значајнијег алата за квалитетније пружање услуга грађанима и привреди. Повезивање и сарадња општина и градова у обављању послова локалне самоуправе може да премости постојеће разлике у капацитетима, те кроз сарадњу створи нов квалитет у пружању услуга.

Поред наведеног, очекујемо и предлоге за јачање учешћа грађана у пословима локалне власти, као и чвршћу повезаност грађана и њихових изабраних представника, стандардизацију организационих форми које оснивају општине и градови, унапређења комуникације и односа републичких и локалних органа власти, јачање улоге јединица локалне самоуправе у процесу приступања Србије Европској унији и снажније успостављање е-управе и електронских административних услуга на локалном нивоу.

У области услуга посебно се издвајају следеће активности:

- административне услуге кроз снажније успостављање е-услуга, даљим повезивањем са државним органима, успостављањем јединственог управног места и друго;

- услуге локалних установа (у областима образовања, социјалне заштите, културе, здравства, спорта) ћемо анализирати и по основу капацитета за пружање услуга као и по основу функционалне организованости за пружање услуга, како би на крају могли да израдимемо и један композитни индекс пружања услуга;

- комуналне услуге су посебан предмет анализе на основу које би требало да припреми план мера за промене које се односе на локална јавна комунална предузећа али и на механизме повезивања локалних самоуправа ради успешног и одрживог пружања комуналних услуга. Овакав приступ у реформи комуналног система снажно се наслања и на посебан инвестициони план „Србија 2025“, којим је предвиђена озбиљна државна подршка јединицама локалне самоуправе у области водоснабдевања, изградње постројења за прераду отпадних вода, канализационих мрежа и другог.

За оцену квалитета локалних услуга питаћемо њихове кориснике, грађане који треба да дају оцене, али и захтеве за њихово побољшање.

Поред поменуте сарадње локалних самоуправа на окружном нивоу, предложићемо и промене у погледу функције коју имају управни окрузи, а пре свега промене у ресорним министарствима како би се већи круг послова обављао у окрузима и тиме приближили грађанима и привреди.

Планирани су бројни пакети подршке јединицама локалне самоуправе за све промене које захтевају ојачавање кадровских или организационих капацитета у примени Програма реформе система локалне самоуправе.

Ово су само неке од значајнијих активности на Програму реформе система локалне самоуправе, а до завршетка јавне расправе очекујемо да ћемо моћи да планирамо још неке активности које су од значаја и за развој локалне самоуправе и за грађане.

Добре основе за реализацију Програма леже у припреми који смо, заједно са

СКГО, спровели у претходних неколико година израдом потребних анализа за припрему Програма реформе.

★ *Извештај о напретку Србије Европске комисије за 2020. годину, у оквиру одељка Политички критеријуми и дела који се односи на Управу, наводи да је административни капацитет на локалном нивоу и даље недовољан и да и даље постоје неједнакости између различитих јединица локалне самоуправе. Такође указује се да се надлежности преносе и даље без адекватне анализе капацитета и људских тј. финансијских ресурса. Да ли су ова питања посебно препозната у будућем Програму за реформу система локалне самоуправе и које мере се планирају у вези са тим?*

С обзиром да у Србији, као и у многим другим европским државама, постоје велике разлике у капацитетима између највећих и најмањих јединица локалне самоуправе, очекујем да ће Програм реформе предвидети мере, активности и израдити алате помоћу којих ћемо успоставити систем у коме ће свака општина или град моћи да пружа све предвиђене услуге грађанима и привреди једнообразно, независно од тога да ли се сматра великом или малом локалном самоуправом.

Раније је поменута међуопштинска сарадња у оквиру које ћемо, осим даље подршке за њихово успостављање, предложити и друге модалитете, као што је успостављање сарадње на нивоу управних округа за значајније послове локалне самоуправе који су од подручног или регионалног значаја.

Тачно је да су процеси децентрализације, претходних неколико деценија спровођени линеарно, тј. истовремено и једнако преношење послова на све општине и градове, независно од тога да ли су све јединице локалне самоуправе довољно припремљене за преузимање и извршавање тих послова. Очекујем да ће Програм реформе предвидети и нека нова законска решења која би омогућила даљи процес децентрализације. За будуће децентрализације у којима је неопходно да се пренос послова и даље спроводи линеарно, једна опција је да се уреди и могућност обавезне међуопштинске сарадње за оне локалне самоуправе које немају капацитет за самостално обављање тих послова. На овај начин би све локалне самоуправе могле да преузму обављање нових послова. За будуће процесе децентрализације послова које не морају да се спроводе линеарно, предложимо и тзв. „условну децентрализацију“ по којој би се секторским законима предвидели послови које могу да обављају јединице локалне самоуправе када обезбеде неопходан кадровски и други капацитет.

Поред наведеног, планирана је и израда организационих модела за јединице локалне самоуправе различите величине (по броју становника) који би на оптималнији и функционалнији начин организовали обављање послова управе. Ови модели морају да уваже динамику и структуру послова, а тиме и неопходну кадровску структуру у локалним управама. У оквиру пројекта Министарства са Швајцарском агенцијом за сарадњу и развој „Локална самоуправа за 21. век“, планирана је и подршка јединицама локалне самоуправе које се одлуче да изврше организационе промене у складу са неким од одговарајућих модела.

Јачање функције управљања људским ресурсима на локалном нивоу власти и јачање кадровских капацитета препознати су као примарни правци у даљем развоју ове области превасходно кроз увођење система компетенција за запослене у органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе и то најпре кроз интегрисање оквира компетенција у акте о систематизацији, а затим и у друге области управљања људским ресурсима (конкурсни поступак и оцењивање, односно вредновање радне успешности). Очекује се да ће се процес потпуног интегрисања и увођења компетенција за запослене у органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе спроводити у наредном периоду од 2 - 4. године.

Важност ових активности биће препозната и у Стратегији реформе јавне управе у Републици Србији за период 2021 – 2030. године, односно у Акционом плану за спровођење Стратегије реформе јавне управе кроз активности које се односе на измену нормативног оквира у циљу интегрисања оквира компетенција (измене постојећег закона и одговарајућих подзаконских аката и доношење нових подзаконских аката), као и кроз јачање капацитета путем развоја и спровођење обука запослених у кадровским јединицама и руководиоца у органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе за примену Оквира компетенција.

ВЕСТИ ИЗ БРИСЕЛА

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ УСВОЈИО БУЏЕТ ЗА ПЕРИОД 2021-2027. године

Европски парламент усвојио је 16. децембра великом већином гласова Више-годишњи финансијски оквир, тј. дугорочни **буџет** од 1074.3 милијарде евра за период 2021-2027. године, у који је укључен и Европски развојни фонд. Заједно са **Инструментом за опоравак економије од последица пандемије КОВИД 19 – Next Generation EU**, који износи 750 милијарди евра, укупни пакет досеже 1824 милијарде евра. Овај финансијски пакет треба да пружи подршку опоравку од пандемије КОВИД 19 и дугорочним приоритетима ЕУ у различитим подручјима политика.

Посланици Европског парламента усвојили су и нови механизам који треба да омогући да повлачење средстава из Фонда за опоравак од кризе буде условљено поштовањем владавине права, због чега су Мађарска и Пољска неколико недеља блокирале цео буџетски пакет.

Мађарско-пољски вето уклоњен је након што је немачко председавање договорило с те две земље компромис према којем се механизам о условљености владавином права неће примењивати док се о његовој законитости не изјасни Суд Европске уније.

У оквиру Вишегодишњег финансијског оквира средства ЕУ ће бити усмерена на 7 области трошења и финансирати готово 40 програма ЕУ.

ОБЛАСТИ ТРОШЕЊА (у милијардама евра):

1 Јединствено тржиште, иновације и дигитализација: **143.4**

- Истраживање и иновације: 88.2
- Европске стратешке инвестиције: 35
- Јединствено тржиште: 5.9
- Свемир: 13.4

2 Кохезија, отпорност и вредности: **1099.7**

- Регионални развој и кохезија: 290.6
- Опоравак и отпорност: 693
- Инвестирање у људе, социјална кохезија и вредности: 115.8

3 Природни извори и животна средина: **373.9**

- Пољопривреда и поморска политика: 350.4
- Животна средина и климатске промене: 22.8

4 Миграције и управљање границама: **22.7**

- Миграције: 9.8
- Управљање границама: 12.7

5 Безбедност и одбрана: **13.2**

- Безбедност: 4.1
- Одбрана: 8.5

6 Суседство и свет: **98.4**

- Спољне акције: 85.2
- Претприступна помоћ: 12.6

7 Европска јавна управа: **73.1**

Зелена и дигитална транзиција ће се третирати као хоризонталне политике:

- 1. Зелена транзиција** - 30% трошкова кроз програме,
- 2. Дигитална транзиција** – приоритет кроз програме и 20% од Програма за опоравак и отпорност.

КЉУЧНИ ПРОГРАМИ И ФОНДОВИ

Кохезиона политика и заједничка пољопривредна политика и даље ће примати знатна средства, те ће се модернизовати како би на најбољи начин допринеле економском опоравку Европе и зеленим и дигиталним циљевима ЕУ-а.

Кохезиона политика: **330.2**

- Европски регионални развојни фонд (ERDF): **200.4**
- Кохезиони фонд (Cohesion Fund (CF): **42.6**
- Европски социјални фонд плус (European Social Fund + /ESF+): **88**

Заједничка пољопривредна политика: **336.4**

- Европски пољопривредни гаранцијски фонд (European Agricultural Guarantee Fund (EAGF): **258.6**
- Европски пољопривредни фонд за рурални развој (European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD): **77.8**

НОВИ И ОЈАЧАНИ ПРИОРИТЕТИ: 335.5

За нова и ојачана подручја политика употребиће се укупно око трећина потрошње ЕУ-а у оквиру новог буџета. Финансирање у оквиру новог инструмента за опоравак помоћи ће државама чланицама ЕУ у суочавању с последицама кризе узроковане болешћу КОВИД 19, чиме ће се оснажити модернизација и отпорност.

Јединствено тржиште, иновације и дигитализација:

- **Хоризонт Европа** (Horizon Europe): **76.4***
- **Програм европског повезивања** (Connecting Europe Facility (Transport, Energy, Digital)): **18.4**
- **Европски свемирски програм** (European Space Programme): **13.2**
- **Дигитални европски програм** (Digital Europe Programme): **6.8** - како би се подржала дигитална транзиција успостављен је нови програм финансирања, Дигитална Европа, како би се промовисало опсежно увођење и употреба кључних дигиталних технологија као што су апликације вештачке интелигенције и најнапреднији алати за сајберсигурност. Знатно ће се повећати и финансирање дигиталне компоненте Инструмента за повезивање Европе.
- **Програм јединственог тржишта** (Single Market Programme): **3.7**
- **ИнвестЕУ програм** (InvestEU Fund): **2.8**

Кохезија, отпорност и вредности:

- **Еразмус плус** (Erasmus+): **21.7***; очекује се да ће се током новог вишегодишњег финансијског оквира утростручити број учесника у програму.
- **Креативна Европа** (Creative Europe): **1.6**
- **ЕУ за здравље** (EU4Health): **2.2*** - нови програм „ЕУ за здравље“ биће чврст темељ за деловање ЕУ у подручју здравства на основу искустава стечених током пандемије болести КОВИД 19.
- **РескЕУ** (RescEU): **1.1** - Механизам ЕУ за цивилну заштиту
- **Правда, права и вредности** (Justice Rights and Values): **0.8**

Природни ресурси и животна средина:

- **Фонд праведне транзиције** (Just Transition Fund): **7.5** - како би се најугроженијим регионима с високим емисијама угљен-диоксида пружила подршка у транзицији према климатски неутралној економији, успостављен је нови Фонд за праведну транзицију. Финансираће се и у оквиру следећег дугорочног буџета и у оквиру инструмента ЕУ за опоравак.
- **Програм за животну средину и климатске акције** (Programme for Environment and Climate Action (Life): **4.8**

Суседство и свет:

- **Инструмент Суседство, развој и међународна сарадња: 70.1**
- **Хуманитарна помоћ: 10.3***

Остало: 92.4

Знатно је ојачана и подршка у подручју миграција и управљања границама, међу осталим како би се до 2027. финансирало до 10 000 службеника граничног надзора који су на располагању Агенцији за европску граничну и обалну стражу. У подручју безбедности и одбране успоставиће се нови Европски фонд за одбрану ради унапређења конкурентности, ефикасности и иновацијских капацитета одбрамбене, технолошке и индустријске базе ЕУ.

Програми за младе, као што су Еразмус+ и Европске снаге солидарности, такође ће се оснажити.

Инструмент за опоравак Next Generation EU (износи су у милијардама евра):

- Хоризонт Европа/Horizon Europe: **5**
- Инвест ЕУ фонд/InvestEU Fund: **5.6**
- РЕАКТ ЕУ/REACT EU: **47.5**
- Програм опоравка и отпорности/Recovery and Resilience Facility: **672.5**
- Механизам цивилне заштите Уније/Union Civil Protection Mechanism (rescEU): **1.9**
- Европски пољопривредни фонд за рурални развој/
European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD): **7.5**
- Фонд праведне транзиције/Just Transition Fund: **10**

СЛЕДЕЋИ КОРАЦИ

Очекује се да ће већина секторских програма финансирања средствима ЕУ бити донешена почетком 2021. и примењиваће се ретроактивно од почетка 2021.

За спровођење Инструмента за опоравак Next Generation ЕУ биће потребно да се одобри одлука о сопственим средствима ЕУ у свим државама чланицама у складу с њиховим уставним одредбама. У складу с том одлуком, Комисија ће у великој мери бити овлашћена да на тржиштима капитала позајми износ до 750 милијарди евра у висини цена из 2018. за суочавање с последицама кризе узроковане болешћу КОВИД19.

Већина тих средстава усмериће се кроз Механизам за опоравак и отпорност у вредности од 672,5 милијарди евра којим ће се бесповратним средствима и зајмовима помоћи јавна улагања и реформе у државама чланицама, а тиме ће им се помоћи да се суоче с економским и социјалним последицама пандемије КОВИД 19, те изазовима које представљају зелена и дигитална транзиција.

Више на линковима:

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20201211IPR93621/parliament-approves-seven-year-eu-budget-2021-2027>

<https://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20201214RES93941/20201214RES93941.pdf>

[Long term EU budget 2021-2027 and Next Generation EU - Consilium \(europa.eu\)](#)

БЕЗ НОВЕ РУНДЕ ПРЕГОВОРА ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН

Шефови дипломатија Европске уније, на дводневном заседању 8. и 9. децембра у Бриселу, нису се договорили о почетку преговора о чланству са Северном Македонијом и Албанијом, а нису усвојили ни очекиване закључке о проширењу на земље Западног Балкана.

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА УСВОЈИЛА НОВИ ДЕСЕТОГОДИШЊИ ПЛАН ЗА ПОДРШКУ РОМИМА У ЕУ

Европска комисија усвојила је нови Десетогодишњи план за подршку Ромима и предлог за препоруку Савету, са циљем да подржи Роме у ЕУ, фокусирајући се на седам кључних области: једнакост, инклузија, партиципација, образовање, запошљавање, здравље и становање.

Комисија је за сваку од поменутих области утврдила нове циљеве за државе чланице и препоруке за њихово остваривање, који ће служити као важни инструменти за праћење напретка и осигурати да ЕУ има више резултата у пружању неопходне подршке која је многим Ромима у ЕУ и даље потребна.

Иако је циљ потпуна једнакост, Комисија је предложила земљама чланицама минималне циљеве за 2030. годину: смањење јаза између Рома и опште популације у погледу сиромаштва за најмање половину; смањење јаза у погледу учешћа деце у раном образовању за најмање половину; смањење јаза у погледу разлика на основу пола у запошљавању и у погледу запослености уопште за најмање половину; смањење јаза у погледу стамбеног збрињавања за најмање једну трећину; осигуравање да најмање 95 одсто Рома има прикључак на водоводну мрежу и многе друге.

Нови Десетогодишњи план за једнакост, инклузију и партиципацију Рома у ЕУ, усвојен 9. октобра, доступан је овде:

https://ec.europa.eu/info/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_en

<http://europa.rs/komisija-pokrece-novi-desetogodisnji-plan-za-podrsku-romima-u-eu/>

ПРОМОЦИЈА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ И ПРАВА ЖЕНА У СПОЉНОЈ ПОЛИТИЦИ ЕУ

Европска комисија и високи представник ЕУ за спољне послове и безбедносну политику Жозеп Борел Фонтелес представили су планове за промоцију родне равноправности и оснаживање жена кроз спољну политику Европске уније.

Иако је постигнут значајан, али неуједначен напредак у унапређивању права жена и девојчица, ниједна земља на свету није на путу да постигне родну равноправност и оснажи све жене и девојке до 2030. Штавише, здравствене и социјално-економске последице пандемије КОВИД 19 несразмерно погађају жене и девојке.

Како би се позабавио тим проблемом, нови Акциони план ЕУ о родној равноправности и оснаживању жена у спољној акцији 2021–2025 (GAP III) има за циљ да убрза напредак у оснаживању жена и девојчица и заштити постигнућа у области родне равноправности током 25 година од усвајања Пекиншке декларације и њене платформе за деловање.

Више на линку:

<https://europa.rs/?url=https%3A%2F%2Feuropa.rs%2Fprava-zena-u-fokusu-globalnog-oporavka-i-ravnopravnosti%2F>

ЕУ ОНЛАЈН ПЛАТФОРМА ЗА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА У ТРГОВИНИ

- [Access2Markets](#) –

Европска унија покренула је [Access2Markets](#) – онлајн инфо портал за подршку малим и средњим предузећима у трговини. Портал, који **могу користити и мала и средња предузећа из Србије**, садржи све неопходне информације о трговинским споразумима ЕУ, царинским тарифама, порезима, правилима порекла, захтевима увоза и извоза, трговинским баријерама и царинским поступцима у ЕУ и још више од 120 тржишта широм света.

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content>

ЕВРОПСКИ КОМИТЕТ РЕГИОНА

РЕГИОНИ И ГРАДОВИ ЕУ МОГЛИ БИ ДОПРИНЕТИ ДЕКАРБЕНИЗАЦИЈИ НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ

Говорећи на Пленарном заседању Комитета региона ЕУ 9. децембра, комесар за суседство и проширење, Оливер Вархеји рекао је да „Европска унија жели да подржи регионе и градове како би се земљама Западног Балкана помогло у припремама за чланство у Европској унији и у развоју односа с другим земљама у суседству ЕУ“.

Он је позвао градове и регионе ЕУ да поделе своје искуство у декарбонизацији, што је главни приоритет ЕУ, с партнерима у оквиру недавно најављеног Економског и инвестиционог плана ЕУ за Западни Балкан. Очекује се да ће се Планом подстаћи средства у висини до 9 милијарди евра - за саобраћај, енергију, зелену и дигиталну транзицију.

Комесар Вархеји је овом приликом додао да Комисија размишља како да статешки подржи локалне и регионалне власти, првенствено на Западном Балкану - за јачање њихових капацитета „у кључним подручјима, као што су административни и управљачки капацитети, стратешко планирање, државне субвенције, набавке и управљање отпадним водама“.

Цела дискусија на линку: <https://cor.europa.eu/en/news/Pages/decarbonisation-western-balkans.aspx>

ЛОКАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ЧЕЛНИЦИ ПОЗИВАЈУ ЕУ ДА НЕ УГРОЖАВА ОПОРАВАК

Председник Комитета региона и председници шест европских територијалних асоцијација састали су се 4. децембра онлајн како би расправљали о изазовима уочи године 2021. за Европску унију са стајалишта локалних и регионалних власти, те су објавили Политичку декларацију (CoR_EuropeanAssociations_PoliticalDeclaration_final.pdf), као резултат састанка у којој се баве приоритетима.

Такође су поновили своју сталну преданост пружању помоћи људима и заједницама који трпе тешке друштвене, здравствене и економске последице пандемије, те пружању квалитетних јавних услуга, одрживих локалних економија и здраве животне средине.

Кључне поруке Декларације су:

- **Економски опоравак** остварив је само ако локалне и регионалне власти имају кључну улогу у њиховом осмишљавању и спровођењу.
- Државе чланице требале би без што пре да усвоје **Вишегодишњи финансијски оквир (ВФО) и Европски инструмент за опоравак** („Next Generation EU“) како би могао да почне опоравак.
- **Кохезија** је наша темељна вредност и мора постати оријентир свих политика ЕУ, како би се гарантовало да нико не буде запостављен.
- Регионима, градовима и општинама требало би омогућити **директан приступ средствима за спровођење локалних зелених пројеката и подршку циљу стварања CO2 неутралне ЕУ** до 2050.
- **Конференција о будућности Европе** (Конференција) требало би започети што је пре могуће, а допринос локалних и регионалних власти био би усмдерен на подручја политика са снажним територијалним ефектом.
- Конференција би требала да доведе до ревизије управљања ЕУ како би се прешло на **тродимензионалну Европу** у којој би сви нивои управљања - Европски, национални, регионални и локални сарађивали на равноправној основи.

Председник **КОР-а** Апостолос Цицикостас изјавио је: „Позивамо државе чланице да брзо донесу следећи ВФО и инструмент „Next Generation EU“ како би се регионима и градовима омогућио брз приступ преко потребним фондовима и локални опоравак Европе. Опоравак Европе након пандемије биће успешан само уз помоћ и подршку њених регионалних и локалних власти. ЕУ је демократска основа и сигурносна мрежа 300 региона и 90 000 општина. Они помажу у приближавању Европе њеним грађанима. Примимо на знање да је данас дводимензионална Европа достигла своје границе. Потребна нам је тродимензионална Европа са сарадњом на свим нивоима – ЕУ, националном, регионалном и локалном – за грађане“.

На састанку су говорили и председници Скупштине европских региона, Асоцијације европских пограничних региона, Савета европских општина и региона, Конференције рубних приморских региона, Конференције регионалних законодавних скупштина ЕУ и Eurocities.

Ова Декларација је један од доприноса Европском програму рада за 2021. годину.

КОР, као и асоцијације које представљају интересе локалних и регионалних власти такође настављају да сарађују како би утицали на доношење одлука у ЕУ— путем платформе **the Fit4Future platform** и мреже **RegHubs 2.0 network**.

Више на линку: cor.europa.eu/hr/news/Pages/meeting-with-associations.aspx

КОМИТЕТ РЕГИОНА И ЕВРОПСКА КОМИСИЈА ПОКРЕЋУ ПАРТНЕРСТВО ЗА ПОМОЋ ЛОКАЛНИМ ВЛАСТИМА У ИНТЕГРАЦИЈИ МИГРАНАТА И СПРОВОЂЕЊУ НОВОГ ПАКТА О МИГРАЦИЈАМА И АЗИЛУ

Председник Комитета региона ЕУ Апостолос Цицикостас и европска комесарка за унутрашње послове Илва Јохансон најавили су договор о партнерству за помоћ локалним властима у интеграцији миграната и спровођењу новог Пакта о миграцији и азилу, на Пленарном заседању Комитета региона одржаном од 8. до 10. децембра.

Ново партнерство за интеграцију подржаваће градове и регионе у ЕУ у три главна подручја рада: успостављању отвореног и редовног дијалога о интеграцији између институција ЕУ и локалних и регионалних власти; изградњи капацитета и размени искустава за локалне и регионалне власти; побољшању утврђивања чињеничног стања и прикупљања података о интеграцији на локалном нивоу.

Партнерство ће се темељити на добро развијеној сарадњи између Европске комисије и Европског комитета региона у оквиру иницијативе „Градови и региони за интеграцију“, покренуто 2019. године како би европским градоначелницима и регионалним ауторитетима понудио политичку платформу за размену информација и представљање позитивних примера интеграције миграната и избеглица.

Комитет региона ће на пленарном заседању у марту 2021. године донети своје препоруке о новом Пакту о миграцијама и азилу.

Комитет региона је у марту 2019. покренуо иницијативу „Градови и региони за интеграцију“ (initiative – #regions4integration), са циљем да окупи градове и регионе који су заинтересовани за размену искустава у вези са интеграционим политикама и за истраживање могућности осигуравања финансијских средстава ЕУ за свој рад на укључивању миграната у локалне заједнице и локалне економије.

Последња транша доступних средстава ЕУ у укупном износу од 37,2 милиона евра, која је представљена у новембру, подржаће пројекте којима се: помаже деци мигрантима и жртвама трговине људима; олакшава приступ основним услугама; укључују мигранте у осмишљавање и спровођење интеграционих политика, те подстичу развој партнерстава са више учесника/доносилаца одлука.

<https://cor.europa.eu/en/news/Pages/integrate-migrants.aspx>

ЕВРОПСКИ КОМИТЕТ РЕГИОНА И ЕВРОПСКА КОМИСИЈА ЈАЧАЈУ САРАДЊУ У ОБЛАСТИ ИСТРАЖИВАЊА И ИНОВАЦИЈА, ОБРАЗОВАЊА И КУЛТУРЕ

Како би се ојачала европска база знања на локалном и регионалном нивоу и подржао опоравак од кризе коју је изазвао КОВИД 19, Европски комитет региона појачаће сарадњу са службама Европске комисије у области истраживања и иновација, образовања и културе. Новим акционим планом који су потписале ове две институције радиће се на томе да се регионима и градовима пружају најновији подаци и знање, да им се помогне у превладавању иновацијског јаза и „одлива мозгова“, уклањању неједнакости у образовању и остваривању политичких приоритета ЕУ, као што је Зелени план.

На састанку одржаном 25. новембра комесарка за социјалну политику, образовање, запошљавање, истраживање и културу Марија Габриел истакла је „да региони и градови имају кључну улогу у остваривању наше зелене и дигиталне транзиције. Заједнички акциони план и поновно покренут план рада Платформе за размену знања, које Комитет региона и Комисија данас усвајају, темељи су наше европске стратегије знања и усмерени су на конкретна решења за побољшање живота грађана.“

Председник Европског комитета региона Апостолос Цицикостас рекао је да „приближавање Европе грађанима, изградња одрживих, отпорних и иновативних регионалних и локалних заједница, те тежња за нашим вредностима уз помоћ образовања и културе: то су нам главни приоритети. Акциони план који смо потписали с комесарком Габријел биће подршка нашем раду на постизању тих циљева“.

Више на линку:

<https://cor.europa.eu/en/news/Pages/COR-EC-boost-research-and-innovation-.aspx>

САВЕТ ЕВРОПСКИХ ОПШТИНА И РЕГИОНА

ЛОБИРАЊЕ ЗА ЛОКАЛИЗОВАНИ ОПОРАВАК: САСТАНАК СЕМР И ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

СЕМР се, заједно са осталим удружењима локалних и регионалних власти, у среду 16. децембра, састао са генералним секретаром Комисије ЕУ, Илзе Јухансонеом. Састанак је био прилика за размену локалних перспектива о недавно објављеном програму рада Комисије за 2021. годину.

„Савет европских општина и региона поноси се подршком коју је пружио Европској комисији, омогућавајући својим члановима да дају допринос процесу доношења политика и помажу у припреми бољих политика, што може довести до бољих резултата на терену“, нагласио је генерални секретар СЕМР-а, Фредерик Валије.

СЕМР је посебно изразио забринутост у вези са искључењем локалних и регионалних власти из припреме националних планова опоравка и отпорности након КОВИД 19. Планови ће прецизирати како ће се потрошити стотине милијарди евра помоћи ЕУ у свакој земљи.

Остале теме о којима се разговарало биле су примена европског зеленог споразума, родна равноправност, инвалидитет и социјална права.

СЕМР се већ дуго залаже за редовне састанке са извршним органима ЕУ како би се представили ставови и потребе локалне и регионалне Европе.

СЕМР ПОКРЕНУО ВЕБСАЈТ INCLUCITIES

СЕМР покреће потпуно нову веб страницу Inclucities! Са свим информацијама у вези са пројектом и свиме што треба да знате да бисте били у току са европском политиком о интеграцији и инклузији миграната, ово ће бити жариште заједнице Inclucities. Имајући у виду свих осам градова који учествују и њихова удружења локалних власти, нудићемо увид у напредак пројекта, динамику, идеје са терена, научене лекције и акционе планове за градове како би побољшали начин на који локалне заједнице дочекују дошљаке.

Ова веб локација ће објављивати вести о темама везаним за миграцију, интеграцију и инклузију. Главни циљ је фокусирање на глобална питања представљањем постојећих локалних пракси партнера Inclucities -а и размена идеја

из других градова и општина широм Европе. Међутим, нећемо пропустити ниједну кључну иницијативу ЕУ око ових тема, попут новог Акционог плана ЕУ о интеграцији и укључивању миграната.

Током протекле деценије, хиљаде миграната и тражитеља азила дошли су у Европу бежећи од нестабилности у својим земљама у потрази за бољим животом. Иако је миграциона политика првенствено национална надлежност, локалне и регионалне власти играју главну улогу у олакшавању интеграције миграната терена, посебно обезбеђивањем смештаја, обука и могућности за дијалог са заједницом домаћина. Стварање инклузивних градова за мигранте и избеглице представља изазов за локалне заједнице, посебно у неискусним малим и средњим градовима са ограниченим људским ресурсима и приступом финансирању.

Савет европских општина и региона (CEMR) и национална удружења локалних и регионалних влада већ дуго скрећу пажњу на ове потребе интеграције на локалном нивоу. Да бисмо премостили овај јаз, заједно са осам градова и осам националних удружења основали смо Inlucities, трогодишњи пројекат који води CEMR, а финансира га је Фонд за азил, миграције и интеграцију (AMIF) Европске уније.

КОНГРЕС ЛОКАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ВЛАСТИ САВЕТА ЕВРОПЕ

ОДРЖАН 5. СТАТУТАРНИ ФОРУМ КОНГРЕСА

Статутарни форум је одржан онлајн 7. децембра. Чланови Статутарног форума¹ усвојили су Извештај о развоју интеракције између урбаних и руралних области, као и Извештај о борби против сексуалног насиља над женама у политици на локалном и регионалном нивоу и Извештај о утврђивању чињеница о територијалним реформама у Летонији.

Усвојен је и нови «Савремени коментар на образложење извештаја о Европској повељи о локалној самоуправи», који узима у обзир препоруке и резолу-

¹ Статутарни форум делује у име Конгреса између седница и сазван је по одлуци Бироа Конгреса. Чине га председници свих националних делегација и чланови Бироа. Одлазећи председник, председници одбора и председници политичких група учествују без права гласа.

ције које су усвојили Комитет министара, Конгрес, Парламентарна скупштина и мишљења Венецијанске комисије. Савремени коментар подсећа на обавезујућу природу Повеље, укључујући и њену преамбулу, као уговора који је ратификовало 47 држава чланица Савета Европе. Заснива се на 30 година примене Повеље и детаљно представља све одредбе - сваки пасус сваког члана - које су објашњене у извештају са објашњењима Повеље. Савремени коментар доприноси заједничком, модерном и детаљном разумевању шта локална самоуправа значи у складу са одредбама Повеље и њеним објашњењем, у светлу рада Савета Европе на овом пољу.

Више на линку:

<https://www.coe.int/?url=https%3A%2F%2Fwww.coe.int%2Fen%2Fweb%2Fcongress%2F-%2Fcongress-adopts-a-contemporary-commentary-for-a-modern-understanding-of-the-european-character-of-local-self-government>

Поред тога, усвојен је други том серије **Приручник за људска права за локалне и регионално изабране представнике**, посвећен социјалним правима, који је представио Харалд Бергман (Холандија, ИЛДГ), портпарол Конгреса за људска права. Овај Приручник комплетира колекцију коју је Конгрес покренуо 2019. године првим томом посвећеним борби против дискриминације.

КО - ИЗВЕСТИОЦИ КОНГРЕСА ЗАЛАЖУ СЕ ЗА ЕКВИВАЛЕНТНЕ УСЛОВЕ ЖИВОТА ИЗМЕЂУ РУРАЛНИХ И УРБАНИХ ОБЛАСТИ У НОВОУСВОЈЕНОМ ИЗВЕШТАЈУ

Током свог 5. Статутарног форума одржаног на даљину 7. децембра 2020. године, Конгрес локалних и регионалних власти Савета Европе усвојио је извештај који су припремили ко-известиоци Вилма Делисен Ван Тонгерло (Холандија, ИЛДГ) и Матија Ковач (Србија, ЕПП/ЦГЕ) о развоју интеракције између урбаних и руралних подручја.

„Повећана урбанизација доводи до неравномерне равнотеже за локалне и регионалне власти, посебно у смислу финансијских ресурса и развоја пројеката између различитих нивоа власти“, рекла је Вилма Делисен Ван Тонгерло представљајући извештај. Она је нагласила да то треба решавати појачаном сарадњом у оквиру интеракција владе на више нивоа, вођене принципом субвенционисања у односима између националног, субнационалног и локалног нивоа. „Наш предлог је да се ова интеракција озваничи кроз подстицаје за сарадњу, посебно у погледу јавног превоза, дигиталних диспаратитета и једнаког приступа суштинским јавним услугама које су све области које захтевају већу међусобну повезаност и интеракцију између урбаних и руралних области“, рекла је Делисен Ван Тонгерло.

„У извештају се наглашавају и преокрети изазвани пандемијом КОВИД 19, која је дубоко променила наш начин живота“, нагласио је ва ко-известилац Матија Ковач. „Рад на даљину је истакао процес међусобне повезаности и виртуелне близине. Препоруке представљене у извештају имају за циљ обезбеђивање еквивалентних услова живота на урбаним и руралним територијама. Унапређивање ИТ-инфраструктуре игра кључну улогу у том погледу“, закључио је он.

Више на линку:

<https://www.coe.int/?url=https%3A%2F%2Fwww.coe.int%2Fen%2Fweb%2Fcongress%2F-%2Fcongress-co-rapporteurs-advocate-for-equivalent-living-conditions-between-rural-and-urban-areas-in-newly-adopted-report>

ЛОКАЛНЕ И РЕГИОНАЛНЕ ВЛАСТИ КОЈЕ СЕ БАВЕ ИЗАЗОВИМА ЗДРАВСТВЕНЕ КРИЗЕ

Конгрес локалних и регионалних власти Савета Европе организовао је 7. децембра 2020. онлајн догађај да би се испитале потешкоће и најбоље праксе примењене у управљању кризом КОВИД 19. Учесници су поздравили и оценили улогу **Атинске декларације** усвојене на заседању Комитета министара Савета у новембру 2020. године о заштити људских права, владавине закона и демократије у контексту ванредних мера. Боља координација између различитих нивоа власти, на европском, националном, регионалном и локалном нивоу, могла би помоћи у постизању праве равнотеже између здравствене ефикасности и демократских права. Акцент треба ставити на реакцију локалних и регионалних власти и блискост са грађанима.

Према Андерсу Кнапеу, председнику Конгреса, здравствена криза КОВИД 19 јако је тестирала различите нивое власти у Европи. Савет Европе се кроз своје обавезујуће правне инструменте, заједно са својим Европским судом за људска права и институцијама попут Конгреса, показао као један од главних гаранта људских права и демократије иу тешким околностима. Марија Пејчиновић-Бурић, генерална секретарка Савета Европе, истакла је да све изузетне мере, како на националном, тако и на локалном нивоу, морају бити строго неопходне, пропорционалне, недискриминаторске, привремене и стално прилагођаване у потпуности европској Конвенцији о људским правима и другим обавезама држава чланица. Ово је срж Атинске декларације, која такође подржава Конгрес у напорима да обезбеди поштовање Европске повеље о локалној самоуправи. Локалне и регионалне власти, које су најближе грађанима, морају да обезбеде заштиту слободе изражавања и приступа информацијама, као и поштовање основних, грађанских и социјалних права најугроженијих, посебно младих и старих, миграната, избеглице и жене и деца која трпе повећано насиље у породици током закључавања.

Током расправе, чланови Конгреса такође су предложили низ иницијатива за јачање поштовања Европске повеље о локалној самоуправи у време здравствене кризе. По мишљењу већине говорника, тренутна криза прети децентрализацији, али је такође права прилика да се она одбрани и ојача.

Више на линку:

<https://www.coe.int/?url=https%3A%2F%2Fwww.coe.int%2Fen%2Fweb%2Fcongress%2F-%2Flocal-and-regional-authorities-dealing-with-the-challenges-of-the-health-crisis>

ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА МЛАДИХ 2024

Такмичите се и постаните Европска престоница младих 2024! Да ли ваш град има оно што је потребно да постане следећа Европска престоница младих? Од јавног превоза и инфраструктуре, преко културних и образовних програма и креирања демократске политике, наслов Европске престонице младих позива градове широм континента да преиспитају како ступају у контакт и укључују младе.

Ова престижна награда, коју додељује Европски форум младих и коју је одобрио Конгрес локалних и регионалних власти Савета Европе, награђује изврсност на пољу ангажовања и инклузије младих.

Ово је одлична прилика за ваш град да представи своје иновативне идеје, пројекте и активности којима је циљ подићи глас младих и донети нову перспективу младима у све аспекте градског живота.

Рок за пријаву је 17. 01.2021. године

Више на линку: www.youthforum.org/european-youth-capital-2024-applications-are-open

СРБИЈА И ЕВРОПСКА УНИЈА

ГЛАВНИ ИНВЕСТИЦИОНИ ПРИОРИТЕТИ У ЕКОНОМСКОМ ИНВЕСТИЦИОНОМ ПЛАНУ ЕУ ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН

У претходном броју смо писали о Економском и инвестиционом плану подршке ЕУ земљама Западног Балкана. Да подсетимо, Европска комисија је шестог октобра, заједно са Годишњим извештајима о земљама Западног Балкана, донела свеобухватан **Економски и инвестициони план подршке економском опоравку и конвергенцији земаља Западног Балкана**, у циљу побољшања регионалне интеграције и приближавања јединственом тржишту ЕУ.

Инвестициони пакет у висини **до 9 милијарди евра за регион за период 2021-2027 обухвата пет кључних области**: транспорт и инфраструктуру, чисту енергију, животну средину, дигиталну будућност и приватни сектор и социјални капитал.

У овом броју детаљније представљамо приоритете Плана:

Одрживи транспорт – ЕУ ће унапредити главне коридоре у региону како би били бржи и усклађени са стандардима ЕУ. Бољи саобраћај ће олакшати трговину и подстаћи одрживи економски раст. Рерформе у области повезаности и једноставнијих процедура за прелазак граница су кључне.

Чиста енергија – подршка ЕУ у области енергетике ће бити повећана, у складу са амбицијом ЕУ да оствари климатску неутралност до 2050. године. Декарбонизација и прелазак на чисту енергију биће кључне. Приоритет ће бити енергетско међуповезивање уз повећање употребе обновљивих извора енергије.

Животна средина и клима - нова Зелена агенда за регион биће посвећена зеленој транзицији, декарбонизацији, борби против загађења ваздуха, воде и земљишта, циркуларној економији и унапређењу биодиверзитета, урбане мобилности и зеленим решењима у саобраћају.

Дигитална будућност – постављање ултра-брзе широкопојасне мреже у циљу постизања универзалног приступа, смањење цене роминга, развој дигиталних вештина и унапређење сајбер безбедности ће бити кључни приоритети Дигиталне агенде за Западни Балкан.

Људски капитал – ЕУ ће подржати образовање и обуке високог квалитета, запошљавање, здравље и социјалну заштиту. ЕУ ће побољшати учешће на тржишту рада, посебно када су у питању млади и жене, угрожене групе и мањине, конкретно Роми.

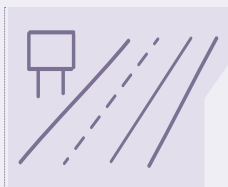
Приватни сектор – ЕУ ће повећати финансијску подршку како би стимулисала конкурентност микро и малих и средњих предузећа у стратешким секторима и подстакла зелени раст и циркуларну економију, у оквиру новог Инструмента гаранција за Западни Балкан.

ГЛАВНИ ИНВЕСТИЦИОНИ ПРИОРИТЕТИ У ПЛАНУ ЗА СТРАТЕШКЕ СЕКТОРЕ У СРБИЈИ

ЖЕЛЕЗНИЦЕ

1. Железничка рута која повезује Београд и Приштину биће додатно надограђена.
2. Паралелно са друмским делом Коридора 10 модернизоваће се железнички коридор.
3. Железничка обилазница око Ниша биће завршена.
4. Железничка рута 4 која повезује Београд и Подгорицу са црногорском луком Бар биће потпуно реконструисана од српске границе до мора.
5. Железничка пруга између Србије и Хрватске на Коридору 10 биће у знатном делу завршена.

АУТОПУТЕВИ – „Аутопут мира“ (Ниш – Приштина) биће завршен са значајно подмаклом српском деоницом.

ВОДОТОКОВИ – Завршетак радова на деминирању Саве и решавање „уских грла“ на Дунаву.

ЕНЕРГЕТИКА И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

1. Гасна интерконекција Северна Македонија- Србија припремиће се за изградњу.
2. Трансбалкански коридор за пренос електричне енергије у Србији биће завршен, обезбеђујући дистрибуцију електричне енергије целом региону.
3. Реновираће се јавне и приватне зграде како би испуниле минималне енергетске стандарде и смањиле емисије гасова.
4. Подстицање еколошког инвестиционог програма у Србији, пројекте модернизованих постројења за прераду отпадних вода за велике и градове средње величине.
5. Успоставиће се регионални системи управљања отпадом у Србији, паралелно са затварањем депонија које не испуњавају услове.
6. Успостављање система за праћење квалитета ваздуха и воде и мера за спречавање загађења.

ЕКОНОМСКИ И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ

1. Наставиће се увођење националне широкопојасне инфраструктуре са фокусом на повезивање руралних крајева.
2. Повећање износа бесповратне помоћи за подршку приватном сектору, 50 одсто финансирања ЕУ за иновације и зелени раст.
3. Повећање гаранција за инвестирање, првенствено за мале и средње предузетнике, посебно водећи рачуна о младима.
4. Гаранција за младе као инвестициона шема за запослење, наставак образовања или стажирање у периоду од четири месеца од када су постали незапослени или напустили формално образовање.

Више на линку: <https://www.euzatebe.rs/rs/povezanost/stub/ekonomsko-investicioni-plan>

ЗЕЛЕНА АГЕНДА ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН²

Да подсетимо, заједно са Економским и инвестиционим планом за подршку региону, Европска комисија је 6. октобра представила **Смернице за спровођење Зелене агенде за Западни Балкан** (као дела Зеленог програма ЕУ), које предвиђају мере **у вези са пет политика**:

- 1) **климатска** политика, укључујући декарбонизацију, енергетику и мобилност,
- 2) **циркуларна** економија, посебно усмерена на отпад, рециклажу, одрживу производњу и ефикасно коришћење ресурса,
- 3) **биоразноликост**, с циљем заштите и обнове природног богатства региона,
- 4) **борба** против загађења ваздуха, воде и земљишта,
- 5) **одрживи** прехранбени системи и рурална подручја.

Дигитализација ће бити главни покретач за наведених пет области у складу с концептом зелене и дигиталне транзиције.

На онлајн Самиту лидера Западног Балкана, који је одржан 10. новембра у Софији, земље Западног Балкана потписале су Декларацију о Зеленој агенди за Западни Балкан, чиме су се обавезале да ће спроводити мере у области поменутих приоритета.

Први конкретни кораци ће бити - подстицање таксе на емисију угљен-диоксида, развој тржишних модела за коришћење обновљивих извора енергије и поступно укидање субвенција за угљ.

Неке од мера које ће се примењивати су усклађивање са законом ЕУ чији је циљ климатски неутрална Европа до 2050. године, дефинисање енергетских и климатских циљева до 2030. у складу са правним оквиром Енергетске заједнице и правном тековином ЕУ. Осим тога, земље потписнице ће морати да раде на развоју и примени националних енергетских и климатских планова са јасним мерама за смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште. Наставиће се усклађивање са системом за трговање емисијама ЕУ (ЕУ ЕТС), као и увођење других модела за опорезивање емисија, како би се промовисала декарбонизација у региону.

Линк на текст декларације: http://www.pregovarackagrupa27.gov.rs/?wpfb_dl=172

² Спровођење амбициозне Зелене агенде за Западни Балкан подразумева велика јавна и приватна финансирања на националном, регионалном и међународном нивоу.

* О сполним инструментима у оквиру наредног Вишегодишњег финансијског оквира ЕУ (ВФО, 2021-2027) тренутно се преговара са Саветом и Европским парламентом.

Ово јавно финансирање из ЕУ мораће даље да користи приватне финансије како би се попунио значајан недостатак инвестиција. Осим тога, биће потребна додатна подршка држава чланица ЕУ и сопствена средства страна корисница. У Предлог Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) III предвиђа средства за спровођење Зелене агенде и одрживог повезивања. Према нацрту предлога, корисници ИПА ће се охрабривати да развијају енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије и да се преусмере на безбедне и одрживе нискоугљеничне економије које ефикасно користе ресурсе у складу са ширим циљевима ЕУ за климатско деловање и заштиту животне средине. том смислу, Комисија може да размотри подршку иновативним финансијским инструментима, као што су зелене обвезнице, како би покренула јавне и приватне инвестиције потребне за спровођење Зелене агенде.

Финансијска помоћ у области животне средине и климатских промена до сада је била углавном секторска, усредсређена на процес усклађивања са правним тековинама ЕУ у складу са захтевима поглавља 27. С обзиром на свеобухватну природу Зелене агенде, у годинама које долазе, помоћ ће морати да се прошири на шира питања одрживог економског развоја, у складу са Зеленом агендом.

ПРИОРИТЕТИ И ИНИЦИЈАТИВЕ

ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА: КЛИМА, ЕНЕРГЕТИКА, МОБИЛНОСТ, КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Климатске промене, иницијативе:

- Омогућити брзо усклађивање са Законом о климатским променама ЕУ,
- Помоћи партнерима у припреми и спровођењу дугорочних стратегија прилагођавања климатским променама у циљу повећања отпорности, посебно кроз инвестиције у заштиту од климатских промена,
- Обезбедити техничку помоћ у Шеми за трговање емисијама и алтернативама фосилним горивима,
- Истражити могућности за рано укључивање Западног Балкана у Шему ЕУ за трговање емисијама ако је у потпуности усклађен,
- Укључити регион у Европски пакт о климатским променама и његове активности.

Прелаз на чисту енергију, иницијативе:

- Наставити да помаже партнерима у усклађивању са правним тековинама ЕУ у вези са декарбонизацијом енергетског сектора у оквиру Енергетске заједнице,
- Помагати партнерима у изради Националних енергетских и климатских планова,
- Помагати партнерима у изради програма за обнову приватних и јавних зграда и обезбеђивању одговарајућег финансирања, ширењем „таласа обнове ЕУ“ на Западни Балкан,
- Помагати партнерима у спровођењу програма за решавање енергетског сиромаштва у региону,
- Придружити партнере са Западног Балкана иницијативи ЕУ за рударске регионе у транзицији,
- Извршити процену друштвено-економског утицаја декарбонизације у региону.

Паметна и одржива мобилност, иницијативе:

- Активно подржати спровођење регионалног акционог плана за железничке реформе,
- Дефинисати железничке теретне коридоре и свеобухватну стратегију да би се повећао железнички капацитет и развој видова транспорта погодних за животну средину,

- Осигурати примену техничких стандарда ЕУ у свим видовима транспорта, посебно у Европском систему за управљање железничким саобраћајем,
- Активно подржавати спровођење регионалног акционог плана за олакшавање транспорта, укључујући граничне прелазе, у циљу транспортних операција с ефикасним коришћењем ресурса,
- Подржавати спровођење акционог плана за безбедност саобраћаја на путевима и акционог плана за путеве, укључујући одржавање и отпорност путева,
- Помагати партнерима у изради и примени планова за климатску отпорност за њихове националне транспортне мреже,
- Помагати у дефинисању и спровођењу планова одрживе урбане мобилности за главна градска подручја региона, подржана дигиталним платформама паметних градова и наменским апликацијама,
- Подржати регион у планирању и спровођењу решења одрживе мобилности.

ЦИРКУЛАРНА ЕКОНОМИЈА: ОДРЖИВА ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА

Ресурси, производња и иновације, иницијативе:

- Подржати регион у побољшању одрживости производње сировина,
- Радити на интегрисању Западног Балкана у ланце индустријског снабдевања ЕУ, посебно за кључне индустријске екосистеме као што су: обновљиви извори енергије, текстилна индустрија, туризам, дигитална индустрија, мобилна, транспортна аутомобилска индустрија и индустрије које користе велику количину енергије,
- Подржати регион у развоју стратегија циркуларне економије сагледавајући цео животни циклус производа, превенцију отпада, савремено управљање отпадом и рециклажу, поновну употребу, поправку и поновну производњу,
- Иницијативе усмерене на потрошаче које подижу свест грађана о отпаду, одвојеном сакупљању и одрживој потрошњи,
- Помагати региону у припреми и спровођењу програма за превенцију стварања отпада, стратегија управљања и рециклирања отпада, као и програма за поновну употребу и поновну производњу,
- Наставити са подржавањем изградње и одржавања инфраструктуре за управљање отпадом,
- Израдити регионални споразум о превенцији загађивања пластиком, укључујући конкретно бављење приоритетним питањем морског смећа,
- Подржати успостављање политика одрживог развоја и иновација за економије применом стратегија паметне специјализације.

СМАЊЕЊЕ ЗАГАЂЕЊА: ВАЗДУХ, ВОДА И ЗЕМЉИШТЕ, иницијативе:

- Помоћи региону у изради и примени стратегија о квалитету ваздуха,
- Повећати прихватање најбољих доступних техника у складу са Директивом о индустријским емисијама,
- Акредитација мрежа за праћење квалитета ваздуха,
- Укључивање региона у паневропске мреже које подржавају иницијативе за смањење загађења, нпр. квалитет ваздуха: Форум о моделирању квалитета ваздуха (FAIRMODE) и Мрежа референтних лабораторија за квалитет ваздуха (AQUILA); земљиште: Европска мрежа за заштиту земљишта (ESBN) итд.
- Подржати модернизацију инфраструктуре за праћење вода,
- Спровођење Оквирне директиве о водама, Директиве о третману урбаних отпадних вода и Директиве о управљању отпадом из екстрактивне индустрије,
- Подржати регионалне и/или билатералне споразуме и/или протоколе о прекограничном загађивању вода и о изворима загађивања из тла,
- Улагање у управљање отпадом и стајским ђубривом и постројења за пречишћавање отпадних вода за поновну употребу воде у пољопривреди,
- Улагање у сакупљање и пречишћавање градских отпадних вода укључујући напреднији третман хранљивих материја,
- Подржати Западни Балкан да користи и допринесе потенцијалу програма као што су Европски програм за посматрање Земље, Коперникус и Дестинација Земља.

ОДРЖИВИ ПРЕХРАМБЕНИ СИСТЕМИ И РУРАЛНЕ ОБЛАСТИ, иницијативе:

- Подржати усклађивање пољопривредно-прехранбеног сектора и сектора примарне производње са стандардима ЕУ за безбедност хране, здравље и добробит биљака и животиња (побољшање биолошке безбедности сточних фарми и здравља животиња и превенције болести; надоградња пољопривредно-прехранбених објеката),
- Ојачати службену санитарну контролу у целом прехранбеном ланцу и побољшати следивост и обележавање прехранбених производа (укључујући усклађени електронски систем сертификације) како би се осигурала безбедност хране,
- Побољшати информисање потрошача и промовисати одрживу храну,
- Промовисати пољопривреду производњу погодну за животну средину и органску производњу и смањење синтетичких хемијских производа који се користе у производњи хране: пестициди, ветеринарски лекови и ђубрива,
- Подржати сарадњу између научних и образовних тела и произвођача и прерађивача у пољопривредно-прехранбеном сектору како би се олакшао прелазак на иновативне технологије и методе пољопривредне производње погодне за животну средину,

- Поддржати мере за смањење отпада у руралним и приморским областима (дуж путева, у сеоским рекама),
- Интензивирање напора за одрживи развој руралних области применом програма Лидер, модернизација материјалне имовине у пољопривредно-прехрамбеном сектору, подршка економској диверсификацији и побољшању руралне инфраструктуре у оквиру ИПАРД-а.

БИОДИВЕРЗИТЕТ: ЗАШТИТА И ОБНОВА ЕКОСИСТЕМА, иницијативе:

- Поддржати регион у изради и примени Акционог плана за биодиверзитет Западног Балкана до 2030. године,
- Помоћи у припреми и спровођењу Плана обнове шумских предела Западног Балкана,
- Помоћи у анализи користи од биодиверзитета у решењима заснованим на природи и могућности за њихову интеграцију у развој климатских и других планова,
- Ојачати механизме за регионалну сарадњу на очувању биодиверзитета, као и укључивање у Рио конвенцију Уједињених нација,
- Поддржати размену знања између истраживачких центара ЗБ и ЕУ и истражити могућности за успостављање Информативног центра за биодиверзитет Западног Балкана.

Линк на смернице:

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/green_agenda_for_the_western_balkans_en.pdf

Више о теми: <http://www.pregovarackagrupa27.gov.rs>

Спровођење амбициозне Зелене агенде за Западни Балкан подразумева велика јавна и приватна финансирања на националном, регионалном и међународном нивоу.

* О спољним инструментима у оквиру наредног Вишегодишњег финансијског оквира ЕУ (ВФО, 2021-2027) тренутно се преговара са Саветом и Европским парламентом.

Ово јавно финансирање из ЕУ мораће даље да користи приватне финансије како би се попунио значајан недостатак инвестиција. Осим тога, биће потребна додатна подршка држава чланица ЕУ и сопствена средства страна корисница. У Предлог Инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) предвиђа средства за спровођење Зелене агенде и одрживог повезивања. Према нацрту предлога, корисници ИПА ће се охрабривати да развијају енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије и да се преусмере на безбедне и одрживе нискоугљеничне економије које ефикасно користе ресурсе у складу са ширим циљевима ЕУ за климатско деловање и заштиту животне средине

ЗЕМЉЕ ЗАПАДНОГ БАЛКАНА ПОТПИСАЛЕ ДЕКЛАРАЦИЈУ О ЗЕЛЕНОЈ АГЕНДИ ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН И ДЕКЛАРАЦИЈУ О ЗАЈЕДНИЧКОМ РЕГИОНАЛНОМ ТРЖИШТУ

Самит Западног Балкана одржан онлајн 10. новембра у Софији

Учесници онлајн Самита земаља Западног Балкана, који је одржан у Софији 10. новембра, потписали су Декларацију о заједничком тржишту земаља Западног Балкана и Декларацију о зеленој агенди.

На Самиту којем су председавали премијери Бугарске и Северне Македоније, Бојко Борисов и Зоран Заев, учествовали су и премијери Србије и Албаније, Ана Брнабић и Еди Рама, председник Црне Горе Мило Ђукановић и министарка спољних послова БиХ Бисера Турковић.

Учесници Самита били су и председница Европске комисије Урсула фон дер Лајен, шеф европске дипломатије Жозеп Борел, европски комесар за проширење Оливер Вархеји, немачка канцеларка Ангела Меркел, председник Француске Емануел Макрон, премијер Хрватске Андреј Пленковић и генерална секретарка Савета за регионалну сарадњу Мајлинда Брегу.

Председница Владе Републике Србије Ана Брнабић, која је у име Републике Србије, потписала Декларацију о Зеленој агенди за Западни Балкан и Декларацију лидера Западног Балкана о заједничком регионалном тржишту изјавила је да „Србија жели да убрза процесе интеграције у ЕУ, као и да снажно подржава приступање Унији и суседа, посебно Северне Македоније и Албаније, јер је то изузетно важно за просперитет и стабилност читавог региона“. Она је поновила посвећеност Србије спровођењу свих пет стубова Зелене агенде, у складу са регионалном социјално-економском стварношћу и замолила партнере из ЕУ да размотре начине који би омогућили да приступимо додатним финансијским средствима за спровођење те агенде, која ће бити веома изазовна и скупа.

Европска комисија поздравила је посвећеност коју су на самиту у Софији показали лидери Западног Балкана за даље јачање регионалне сарадње као начина напредовања на њиховом европском путу. Позитиван одговор региона на Економски и инвестициони план, посвећеност побољшаном повезивању и одобравање кључних иницијатива као што су успостављање заједничког регионалног тржишта, покретање Зелене агенде за Западни Балкан и даља

подршка интеграцији Рома помоћи ће убрзању постпандемијског опоравка подстицањем одрживог економског раста.

Председница Комисије, Урсула вон дер Лајен, уочи Самита је поновила да је „Западни Балкан апсолутни приоритет моје Комисије од првог дана. Будућност региона је у Европској унији. Ова 2020. година била је изазовна, али ми смо чврсто стајали заједно. Наш економско инвестициони план који је недавно усвојен убрзаће економски развој Западног Балкана и подстаћи приближавање региона Европској унији, подржаће спровођење темељних реформи и приближити регион јединственом тржишту ЕУ. План вам може помоћи да промените свакодневни живот људи и пословање у региону за пет година од сада.“

Високи представник за спољну политику и безбедност и потпредседник Европске комисије Жозеп Борел је додао: „Драго ми је кад видим да лидери Западног Балкана прихватају виталну улогу регионалне сарадње. Важно је за помирење, као и за економски опоравак. Не смемо заборавити да опоравак мора бити одржив и социјално праведан. Због тога су Економски и инвестициони план и Зелена агенда за Западни Балкан усредсређени на модерне, зелене инвестиције усмерене на људе. То такође значи да инвестиције морају бити поткрепљене темељним реформама које су потребне на европском путу“.

Иницијативе подржане у Софији надовезују се на обавезе које је регион раније преузео у мају 2020. на самиту ЕУ - Западни Балкан у Загребу. Економски и инвестициони план за Западни Балкан који је Европска комисија усвојила 6. октобра подржаће ове иницијативе, а поред тога предвиђа се нови Гаранцијски инструмент за Западни Балкан, који може да подржи инвестиције до 20 милијарди евра.

Више на линковима:

srbija.gov.rs

europa.rs

ОДРЖАН ТРЕЋИ ДИГИТАЛНИ САМИТ ЗАПАДНОГ БАЛКАНА

Трећи Дигитални самит Западног Балкана, одржан у Тирани 2. новембра, био је посвећен темама: повезивање са мрежом и услугама, поверење и сигурност, дигиталне вештине и дигитална економија.

На Дигиталном самиту учествовали су представници влада земаља Западног Балкана на високом нивоу, Европске комисије, Савета за регионалну сарадњу, приватног сектора и других релевантних актера.

На самиту је потписан Меморандум о разумевању о плану за 5G мрежу за дигиталну трансформацију и о регионалној интероперабилности и услугама поверења за електронске трансакције у региону. Примена овог споразума донеће финансијске уштеде и лакшу комуникацију грађанима, док ће истовремено допринети развоју дигиталне економије, регионалне сарадње и бржој примени нових технолошких решења.

Министарка трговине, туризма и телекомуникација у Влади Републике Србије Татјана Матић, која је учествовала на трећем Дигиталном самиту изјавила је да „се наша заједничка визија мрежа нове генерације као главне снаге економског раста сада може и треба проширити у нашој борби против социјалних и економских изазова, које је глобално наметнула пандемија коронавируса“, додавши да је изузетно важно да економије региона остану на путу дигиталне реформације и умрежавања ка одрживом, климатски неутралном и ресурсно ефикасном региону у оквиру европских интеграција.

Она је подсетила да се у оквиру Дигиталне агенде за Западни Балкан већ примењује Споразум о смањењу цена услуга роминга у јавним мрежама мобилне комуникације у нашем региону (по европском моделу), који је потписан на другом Дигиталном самиту у Београду прошле године, а који ће довести до укидања роминга 1. јула 2021. године.

Дигитални самит Западног Балкана део је Вишегодишњег акционог плана за регионални економски простор, који су подржали лидери из региона у Трсту 2017. године.

Први Дигитални самит Западног Балкана одржан је у априлу 2018. у Скопљу, а други 2019. у Београду. Самит се наслања на искуство регионалног дијалога на високом нивоу о дигиталној трансформацији, у оквиру Берлинског процеса.

Више на линку: <https://www.srbija.gov.rs/vest/494650/balkansko-umrezavanje-za-zajednicki-prosperitet.php>

МИНИСТАРКА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И АМБАСАДОРИ ЕУ О НАСТАВКУ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА СРБИЈЕ

Министарка за европске интеграције у Влади Републике Србије Јадранка Јоксимовић одржала је 30. октобра видео-састанак са шефом Делегације Европске уније у Србији, амбасадором Семом Фабрицијем и амбасадорима држава чланица ЕУ како би разменили ставове о приоритетима и изгледима за наставак преговора за приступање ЕУ.

Јоксимовић је саговорницима представила приоритете Министарства за европске интеграције у процесу европских интеграција и даљих преговора о приступању ЕУ и планирању и програмирању развојне помоћи коју ће обезбедити Европска унија из Инструмента за претприступну помоћ III. „Постоји јасна политичка воља нове Владе да се најважнија и кровна политичка питања из процеса приступања ЕУ дефинишу у контексту најширег друштвеног консензуса и дијалога и да нова влада има програмски курс којим ће се наставити убрзани процес реформи, које су неопходне у процесу напредовања ка чланству у Унији“, нагласила је Јоксимовић.

Амбасадор ЕУ Фабрици је изјавио да ће Европска унија, као највећи донатор и инвеститор и најважнији трговински и економски партнер Србије, наставити да у потпуности буде посвећена приступном процесу Србије.

У том контексту указао је на значај недавно усвојеног Економског и инвестиционог плана и препорука садржаних у Извештају за Србију 2020. годину за убрзавање европске интеграције Србије, посебно у области владавине права.

Министарка Јоксимовић је рекла да ће Влада објективно сагледати препоруке изнете у годишњем Извештају Европске комисије и предузети активности на убрзању већ започетих реформи у кључним областима и изразила очекивање да се до краја године одржи Међувладина конференција на којој би Србија представила своје резултате и стратегију за приступање ЕУ за наредну годину.

Током разговора, министарка је захвалила Европској унији и њеним државама чланицама на до сада одобреној подршци из Инструмента за претприступну помоћ II, која укључује и хитну подршку у ванредним околностима, као што су поплаве или пандемије КОВИД 19.

Учесници састанка договорили су се о томе да ће наставити са конструктивном сарадњом, посебно за време пандемије КОВИД 19, како би решили утврђене изазове на путу Србије ка чланству у ЕУ, као и да би се што боље искористиле прилике које доноси Економски и инвестициони план за Западни Балкан.

Више на линку: mei.gov.rs

ОДРЖАНА 7. НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА О ПРЕКОГРАНИЧНОЈ САРАДЊИ

Седма национална конференција о прекограничној сарадњи одржана је 11. децембра 2020. године у онлајн формату.

Министарка за европске интеграције Јадранка Јоксимовић, заједно са европским комесаром за проширење Оливером Вархељијем, отворила је седму по реду Националну конференцију о прекограничној сарадњи и том приликом истакла да прекогранични програми, којих Србија има са седам суседних земаља, дају снажан и важан импулс и то не само процесу европских интеграција, већ равномерном територијалном развоју.

Циљ територијалних програма је, како је навела Јоксимовић, да се из средстава ЕУ, из фондова који су на располагању, допринесе томе да сваки грађанин у сваком делу Србије осети неку корист од европских интеграција, а равномерни територијалан развој је важна компонента у којој је ЕУ постигла какву - такву равнотежу регионалног баланса развоја свих својих чланица, а за шта се и Србија спрема као приступна земља.

Како је додала, корист је разнолика, од локалне инфраструктуре, до тога да се унапреде потенцијали за одрживи раст туризма који је, како истиче, ове године посебно погођен кризом изазваном пандемијом вируса корона.

По њеним речима, преко ових програма ради се и на подизању нове политике ЕУ, а самим тим и Србије и Западног Балкана, а која ће донети нови раст у измењеним околностима, што је Зелена агенда. „То су пројекти заштите животне средине, уопште климатске промене као фактор који дефинитивно утиче на нове начине и производње, размишљања и потрошње и управо зато смо ту компоненту зелене агенде, пројеката који се тичу и заштите животне средине и подизања свести о томе, укључили у све као један од програмских приоритета свих седам програма која смо дефинисали за наредни седмогодишњи период”.

Учесници конференције, међу којима су били представници регионалних и националних организација и институција сагласили су се да је у претходних пет година много учињено на пољу јачања људских капацитета, размене знања, обликовања многих политика и умрежавања, а разговарало се и о будућим плановима и пројектима који ће се заједнички реализовати.

Комесар Вархеји потврдио је своју подршку европској интеграцији Србије и региону Западног Балкана и истакао да су пројекти који афирмишу регионалну сарадњу најбољи пример како се на европским вредностима заједништва и солидарности гради бољи живот за све грађане.

Он је изјавио и да је Економски и инвестициони план за Западни Балкан још један јасан и кредибилан показатељ да ЕУ подржава интеграцију региона, подстичући развој локалних економија и инфраструктуре и њихово додатно укључивање у шире економске токове ЕУ.

Више на линку: mei.gov.rs

СРБИЈА ПРЕУЗЕЛА ЈЕДНОГОДИШЊЕ ПРЕДСЕДАВАЊЕ РЕГИОНАЛНОЈ ШКОЛИ ЗА ДРЖАВНУ УПРАВУ – РеСПА³

Министарка државне управе и локалне самоуправе у Влади Републике Србије Марија Обрадовић шестог новембра преузела је од Црне Горе председавање Регионалној школи за државну управу – РеСПА, које ће трајати до новембра 2021. године.

На онлајн састанку, који је одржан у оквиру састанка министара региона, присуствовали су: министарка за државну управу у Влади Србије Марија Обрадовић, министарка јавне управе Црне Горе Сузана Прибиловић, министар информационог друштва и администрације Северне Македоније Јетон Шаћири, директорка Одељења за развој и добро управљање у кабинету премијера Албаније Мајлинда Дука и директор Агенције за државну службу Босне и Херцеговине Невен Акшамија, као и високи званичници земаља Западног Балкана.

Испред ЕУ, састанку је присуствовала директорка за Западни Балкан Генералног директората за суседство и преговоре о проширењу (DG NEAR) Ђеновева Руиз Калавера.

Министарка за државну управу Обрадовић истакла је да реформа јавне управе и процес приступања Европској унији представљају стратешке приоритете Владе Србије. „Имајући то у виду, али и тренутну ситуацију са КОВИД 19, главни циљеви током председавања Србије ће бити: унапређење процеса дигитализације, увођење алата за управљање квалитетом у управу, побољшање управљања кризним ситуацијама и унапређење квалитета услуга уопште“, закључила је Обрадовић.

У оквиру министарског састанка, РеСПА је организовала виртуелну церемонију проглашења победника првог такмичења управа Западног Балкана (Western Balkans Public Administration Awards). Највише награђених пројеката је из Србије за апликације као што су: е-заказивање за ПЦР тестирање, <https://covid19.rs>, контакт центри: e-inspektor, e-rijasa.

Више на линку: www.srbija.gov.rs

³ Регионална школа за јавну управу – РеСПА (<https://respaweb.eu>) је међународна организација основана 2010. године заједничком иницијативом Европске комисије и земаља Западног Балкана. РеСПА подржава владе региона у проналажењу ефикасног и одрживог начина у напретку реформе јавне управе и европских интеграција. Регионалном школом за јавну управу управљају владе пет земаља: Албаније, Босне и Херцеговине, Северне Македоније, Црне Горе и Србије, при чему сваке године председава друга држава чланица.

ФОНДОВИ И ПРОГРАМИ ЕУ

СВЕЧАНО ОБЕЛЕЖЕН ПОЧЕТАК РАДОВА НА ИЗГРАДЊИ ИНТЕРМОДАЛНОГ ТЕРМИНАЛА У БАТАЈНИЦИ

Председник Републике Србије, Александар Вучић, министарка за европске интеграције, Јадранка Јоксимовић, министар грађевине и саобраћаја, Томислав Момировић и шеф Делегације Европске уније у Србији, амбасадор Сем Фабрици свечаним полагањем камена темељца 13. новембра у Батајници означили су почетак радова на изградњи интермодалног терминала, али и званичан почетак кампање у области повезивања (Connectivity). Догађају су присуствовали и представници Владе, градских власти, представници земаља чланица Европске уније, Европске инвестиционе банке и Транспортне заједнице.

Пројекат интермодалног терминала обухвата радове, надзор над изградњом, набавку опреме и техничку помоћ терминалском оператеру. Радови подразумевају изградњу приступних друмских и железничких саобраћајница, површина за складиштење и маневрисање и административног објекта са паркингом за теретна возила.

Овај терминал ће повећати садашње капацитете комбинованог транспорта у Србији за осам пута, а укупна инвестиција износи 15,5 милиона евра од којих ЕУ финансира 90% (13,7 милиона евра бесповратних средстава), а Република Србија обезбеђује преосталих 1,8 милиона евра.

Комбиновани превоз треба да допринесе постизању поуздане, предвидљиве, флексибилне, брже и јефтиније услуге превоза; даље либерализације железничког тржишта; развоју инфраструктуре за интермодалност, са капацитетима за интероперабилност; побољшање перцепције транспортне политике и фокусирање на квалитетне податке.

Препознајући предности побољшаног повезивања, Европска унија је 2015. године у оквиру *Агенде повезивања* (Connectivity) издвојила милијарду евра бесповратних средстава до 2020. у циљу брже изградње модерних транспортних и енергетских токова који повезују ЕУ. Србија је један од највећих прималаца ЕУ фондова за повезивање у региону и до сада је обезбеђено више од 203 милиона евра бесповратних средстава за одређене инвестиционе пројекте. Ова средства ће помоћи да се изгради модерна мрежа друмског и железничког саобраћаја која повезује Београд са осталим главним градовима Западног Балкана и са суседним земљама ЕУ. Тако ће се отворати могућности за економски развој, нова радна места, сигурнији и бржи транспорт и трговинске токове са Европском унијом.

Више на линковима:

europa.rs

srbija.gov.rs

ЕУ ДОНИРАЛА СРБИЈИ НОВА АМБУЛАНТНА ВОЗИЛА, МОБИЛНЕ РЕСПИРАТОРЕ И ЗАШТИТНУ ОПРЕМУ

Европска унија донирала је здравственом систему Србије у борби против пандемије КОВИД 19 дванаест нових амбулантних возила са модерном опремом, возила за деконтаминацију и заштитну опрему.

Део донације, пет возила опремљених мобилним респираторима и сетовима високо заштитне опреме, уручио је шеф Делегације Европске уније у Србији директору Градског Завода за хитну медицинску помоћ Града Београда и ди-

ректорки Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, 20. новембра у Београду.

Овом приликом, Фабрици је истакао да „од избијања пандемије КОВИД 19 ЕУ блиско сарађује са Србијом на ублажавању здравственог и економског утицаја ове кризе. Након седам милиона евра издвојених за летове којима је допремљено 720 тона медицинске помоћи коју је набавила Влада Србије, као и донације неопходне медицинске опреме вредне 5 милиона евра, ЕУ је у јулу ове године ангажовала 200 медицинских радника како би ојачала капацитете здравственог система у Србији до краја године. Сада када се суочавамо са новим таласом пандемије КОВИД 19 који представља огроман притисак за здравствени систем и његове капацитете, ова донација је још један сигнал подршке и солидарности у тешким временима који Европа шаље Србији“.

Министар здравља Златибор Лончар, који је присуствовао уручивању донације, захвалио је амбасадору Фабрицију и рекао да „су у времену великих криза, као што је глобална пандемија корона вируса, сарадња и солидарност важнији и потребнији него икада.

Возила и опрема предати у Београду део су шире донације Европске уније коју чини 12 амбулантних возила и мобилних респиратора, 2 возила за деконтаминацију, као и 75 сетова високо-заштитне опреме, који су већ испоручени у октобру ове године заводима за хитну медицинску помоћ и заводима за јавно здравље у Нишу, Крагујевцу и Новом Саду. Укупна вредност донације је 900.000 евра.

Набавка возила и опреме организована је у оквиру иницијативе „ЕУ за Србију отпорну на катастрофе“ коју спроводи УНДП, у сарадњи са Владом Републике Србије, како би помогли националним институцијама и локалним заједницама широм Србије да што ефикасније одговоре на катастрофе изазване природним и људским фактором, укључујући и тренутну пандемију вируса Ковид 19, и постану отпорније на будуће кризе.

Више на линковима:

europa.rs

srbija.gov.rs

ЕВРОПСКА УНИЈА ПОМАЖЕ СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ И АКТИВНУ ИНКЛУЗИЈУ ОСЕТЉИВИХ ГРУПА СА 14,2 МИЛИОНА ЕВРА

Европска унија и Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) 24. новембра објавиле су јавни позив јединицама локалне самоуправе за подношење предлога пројеката социјалног становања и активне инклузије, у оквиру програма „Подршка ЕУ социјалном становању и активној инклузији”.

Циљ овог јавног позива је да се обезбеди стамбена подршка за 500 породица са најмање 1.500 чланова на одржив и одговоран начин, кроз изградњу више-породичних зграда и породичних кућа, и куповину, реконструкцију и адаптацију станова и кућа. Биће обавезне и пратеће мере активне инклузије за 1.000 корисника, које подразумевају подршку у областима образовања, унапређења запошљивости, самозапошљавања и приступа различитим услугама социјалне заштите.

Укупан буџет за пројекте у 20 изабраних јединица локалне самоуправе је 14,2 милиона евра, а јавни позив траје до 1. фебруара 2021. године. Право учешћа имају све јединице локалне самоуправе у Србији.

Више на линковима:

<http://europa.rs/vropska-unija-izdvaja-142-miliona-evra-za-socijalno-stanovanje-i-aktivnu-inkluziju-osetljivih-grupa/>

<https://social-housing.euzatebe.rs/en/open-calls>

ВЕСТИ СА ЛОКАЛА

ВЕСТИ ИЗ ЕУ ОПШТИНА

Локалне самоуправе морају бити укључене у управљање и опоравак од кризе

„Европски план опоравка: морамо имати поверења у своје територије!": Ово је био позив више од 200 локалних и регионалних лидера и територијалних представника поводом 6. европског универзитета (одржаног 26. и 27. новембра) француске секције CEMR-а (AFCCRE), под темом „Европа суочена са кризом: подржати територије!“.

На списку учесника били су градоначелници Фонтанеблу-а Фредерик Валетук и Куимперле, Михаел Куернез, европарламентарка Ан Сандер и генерални секретар CEMR-а Фредерик Валјие.

Окупљени лидери позвали су на бољу координацију и јасноћу у погледу приступа фондовима ЕУ и борби против искључености и сиромаштва, с обзиром на разарајући утицај кризе. Готово 58 милијарди евра - у складу са кохезионом политиком и планом опоравка - очекује се од француских локалних влада да уложе у решавање социјалне кризе и оживе економију. Због тога је Филип Лорен, градоначелник Соа и председник AFCCRE-а позвао ЕУ и националне владе „да верују територијама и њиховим изабраним представницима како би управљање кризама и мере управљања кризом учинили разумљивим и оперативним“.

Више на линку: ccre.org/en/actualites/view/4119

Међународни самит братимљења градова ЕУ и Турске - TWINT Online

Локалне власти и мреже из Турске и ЕУ окупиле су се 12. и 13. новембра на „Међународном самиту братимљења градова - TWINT Online “ради развијања нове сарадње на тему „Одрживо братимљење градова“. Министарство спољних послова, Дирекција за ЕУ послове, Унија општина Турске, Унија провинција, Министарство животне средине и урбанизације, Генерални директорат за локалну сарадњу окупиле су власти, удружења локалних власти из ЕУ, локалне власти из Турске и ЕУ, међународне мреже градова, невладине организације и универзитети.

Самит је имао за циљ развој ефикасних и одрживих механизма сарадње између локалних власти и допринос урбанизацији у складу са Циљевима одрживог развоја у активностима братимљења градова. „Међународни самит о братимљењу градова - TWINT Online “ организован је ж у оквиру „Пројекта братимљења градова између Турске и ЕУ (TWINT)“, који суфинансирају Европска унија (ЕУ) и Република Турска у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА II).

Више на линку: twinningconference.com/en/homepage/

Модерна водоводна и канализациона мрежа у Суботици завршена средствима ЕУ и Инвестиционог оквира за Западни Балкан

Град Суботица добио је модерну мрежу и постројења за прераду пијаће и отпадних вода захваљујући деценијском инжењерском подухвату који су подржале Европска банка за обнову и развој (EBRD), Европска унија (ЕУ) и билатерални донатори у оквиру Инвестиционог оквира за Западни Балкан (WBIF).

Нова мрежа омогућава боље снабдевање водом, као и пречишћавање и одвођење отпадних вода у Суботици.

Ова инвестиција је омогућила граду од 140.000 становника и да повеже још око 12.000 грађана на канализациону мрежу, чиме се достиже покривеност мрежом од око 60 процената становништва.

Захваљујући овом пројекту, изведеном у четири фазе, од јесени 2017. године изграђено је око девет километара колектора и секундарне канализационе мреже и око 11 километара магистралне и секундарне водоводне мреже, али најбитнији елемент овог пројекта је Постојење за побољшање квалитета воде, захваљујући коме ће становници Палића, МЗ «Нови град» и МЗ «Радановац» моћи да користе много квалитетнију воду. То је битно и због развоја инфраструктуре и побољшања услова живота грађана, али је и те како битно и због развоја туризма, пре свега на Палићу», изјавио је Председник Скупштине

града Суботице Балинт Пастор. Наиме, овако унапређен систем спречава загађење језера Палић, које је годинама било загађивано изливањем отпадних вода.

Поред тога, обновљено постројење за пречишћавање отпадних вода има и способност за производњу енергије из отпада и тренутно производи 25 до 40 процената својих укупних енергетских потреба.

Нова инфраструктура чини Суботицу једним од првих градова у Србији са модерном инфраструктуром за воду и отпадне воде у складу са стандардима ЕУ. Процењује се да се само око 10 процената отпадних вода у Србији пречишћава, а само око 46 процената становништва прикључено је на канализациону мрежу. У многим случајевима, постојећа инфраструктура је застарела и потребна су улагања.

Регионална директорка ЕБРД-а за Западни Балкан и директорка Канцеларије у Београду, Жужана Харгитаи, подвукла је да се нада да ће се „све више градова у Србији угледати на Суботицу када је реч о инвестирању у инфраструктуру за прераду отпадних вода“.

Мартин Клауцке, из Одељења за операције при Делегацији ЕУ у Србији изјавио је да европске интеграције за Србију нису апстрактна ствар и да је то нешто што људи могу да виде и осете у својим домовима, кроз чистију и сигурнију воду за њих и њихову децу.

„Заштита животне средине значи заштиту људи. То је оно што ЕУ заправо подразумева: бољи живот за своје грађане“, поручио је Клауцке.

Више на линку:

https_europa.rs/?url=https%3A%2F%2Feuropa.rs%2Fzavrsena-modernizacija-vodovodne-i-kanalizacione-mreze-u-subotici%2F

Прекограничном сарадњом до боље социјалне интеграције

ЕУ подржала спортисте са инвалидитетом

Одржавањем завршне онлајн конференције 28. септембра, завршен је пројекат „Социјална интеграција кроз параспорт – Parainspired!“, финансиран средствима Европске уније у оквиру ИПА II Програма прекограничне сарадње Србија - Босна и Херцеговина 2014-2020. Пројекат су заједно реализовали Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Олимпијски комитет Босне и Херцеговине, Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и Општина Инђија.

Циљ овог пројекта био је да се повећа учешће особа са инвалидитетом у спортским активностима у пограничном подручју између Србије и Босне и Херцего-

вине, уз стварање предуслова за развој спорта особа са телесним инвалидитетом кроз набавку спортске опреме и повећање професионалних компетенција и институционалних капацитета, као и промовисање параспорта на спортским догађајима.

Средствима ЕУ набављена је спортска опрема за спортисте са инвалидитетом у Србији и Босни и Херцеговини, као и два комби возила. Опрема вредности око 130 хиљада евра подразумевала је 18 инвалидских колица прилагођених за професионални параолимпијски спорт и спортску опрему - столове за стони тенис и спортске реквизите прилагођене овим спортистима и рекреативцима.

Укупна вредност пројекта износи 263.914,43 евра, од којих Европска унија финансира 224.327,27 евра.

Делегација Европске уније у Републици Србији промовисала је овај пројекат као пример добре праксе у оквиру Европске недеље спорта, одржане од 23. до 30. септембра.

<http://europa.rs/paraolimpijci-sport-stvara-pobednike/>

Завршена реконструкција канала Баја – Бездан

Свечаном конференцијом, која је одржана 25. септембра на преводници Бездан обележен је завршетак пројекта „Комплексно уређење водапривреде подручја канала Баја-Бездан БАБЕКА“.

Пројекат БАБЕКА, започет у септембру 2017. године, спроводен је у оквиру Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска- Србија. Буџет пројекта је износио 8.699.537,91 евра, од којих је Европска унија финансирала 7.294.607,21 евра. Пројектни партнери су: Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“ Нови Сад, у сарадњи са Дирекцијом за водопривреду Доњег Подунавља из Баје и Фондом „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине.

Пројекат који има стратешки значај када је реч о спречавању ризика од поплава и управљању водама је реализиован са циљем да се унапреди систем прекограничног управљања водама, да се побољша ефикасност Аутономне покрајине Војводине и Жупаније Бач-Кишкун у одбрани од поплава, као и да се побољшају неопходни услови за друге пословне активности.

У оквиру пројекта БАБЕКА извршена је реконструкција и рехабилитација преводнице Бездан и преводнице и уставе Шебешфок у Србији, док је у Мађарској извршена изградња платформи за уклањање наноса и рампи за пловила на три локалитета, као и измуљивање деонице канала Баја–Бездан у дужини од 5600 м.

Сређивањем канала Баја-Бездан омогућена је лакша пловидба, смањен је

ризик од поплава, а посредно је омогућен квалитетнији живот са обе стране границе. Радови који су реализовани пројектом позитивно утичу на услове живота грађана, развој локалног подручја, привредне актере из области обухваћене пројектом, запослене у надлежним водопривредним организацијама, на туристе, као и на кретање људи и робе између Мађарске и Србије и Србије и других земаља.

Више о конференцији:

<https://vojvodinahouse.eu/srl/vesti/1329/odrzana-konferencija-povodom-zavrsetka-projekta-rekonstrukcije-kanala-baja-bezdan>

Граду Сомбору признање за унапређење родне равноправности

Градоначелнику Антониу Ратковићу у децембру је уручена награда за унапређење родне равноправности на локалном нивоу. Град Сомбор је признање освојио у оквиру категорије „Иновативне политике и праксе у области родне равноправности“. Како је наведено награда је додељена за спровођење прекограничног ИПА пројекта „Социјално предузетништво за жене у руралним подручјима“. Комисија за доделу признања је образложила да је „препознала сомборски пројекат као једно од иновативних решења за економско оснаживање и удруживање жена“.

Надлежни су подсетили да је у оквиру пројекта Сомбор поделио 60.000 садни-

ца лаванде женама у руралним подручјима са територије града и пројектног партнера Кишкунхалаша у Мађарској. Заинтересоване жене су се укључиле у пројекат путем јавног позива, а додељен им је број садница у односу на земљу којом располажу. Упоредо су обучене за узгој и преради лаванде. Како би конкурентније наступиле на тржишту, основано је социјално предузеће „Лаванград“ коме ће, по наводима, локална самоуправа у наредним годинама пружати техничку и финансијску подршку, кроз набавку додатних садница и опреме.

Признање додељује Координационо тело за родну равноправност у сарадњи са агенцијом Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена (УН Вомен) и Европском унијом.

Више на линку:

www.soinfo.org/vesti/vest/24149/gradu-priznanje-za-unapredjenje-rodne-ravnopravnosti/

Обнова тврђаве Фетислам

Општина Кладово и Немачка организација за међународну сарадњу ГИЗ потписале су Меморандум о разумевању за обнову и реконструкцију дунавске тврђаве Фетислам, што је пројекат од 1,3 милиона евра, а финансира се из 16,6 милиона евра вредног пројекта ЕУ за културно наслеђе и туризам. Председник општине Кладово Саша Николић и представник ГИЗ Александар Бец су након потписивања Меморандума, поручили да је обнова тврђаве Фетислам значајна не само са историјског и културолошког аспекта очувања српског и европског наслеђа, већ и као простор који ће обогатити туристичку понуду Кладова и допринети привредном развоју и отварању нових радних места. Обнова тврђаве Фетислам подразумева извођење конзерваторских радова у оквиру којих ће бити обновљена Варош капија и припадајући део бедема тврђаве, као и лагуми у самом бедему, капије, летња позорница и две кружне куле.

Тим поводом министарка за европске интеграције Јадранка Јоксимовић рекла је да је реконструкција тврђаве и локалитета у овом делу Србије веома важна и да представља део европског културног наслеђа, не само националног.

- Ово је важан пројекат и очекујем да ће општина Кладово са ГИЗ-ом након потписивања Меморандума са пуним капацитетима приступити свим активностима у нади да ће све то допринети новим радним местима, туристичком потенцијалу и бржем опоравку у постпандемијском периоду – рекла је Јоксимовић. Министарка трговине, туризма и телекомуникација Татјана Матић захвалила се ЕУ као највећем донатору на подршци за развој туризма, и подсетила да пројекат ЕУ за културно наслеђе подразумева и улагање у визиторски центар на локалитету Феликс Ромулијана, у инфраструктуру Рајачких пимница као и у београдско Народно позориште.

Обнова тврђаве Фетислам у Кладову део је пројекта ЕУ за културно наслеђе и туризам, кога са 15 милиона евра финансира Европска унија, док са још 1,6 милиона евра учествује Влада Немачке.

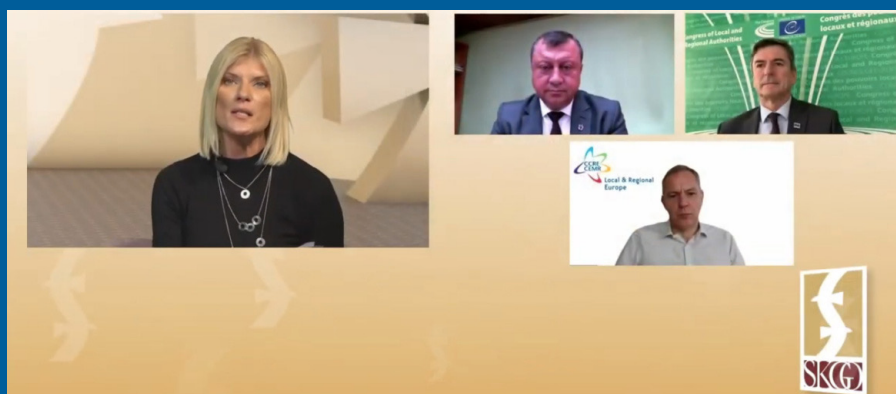
-Мали градови откривају велике приче са пуно потенцијала, а ово је прича коју Кладово има да исприча и зато смо поносни што удружујемо снаге са Србијом у заштити тврђаве Фетислам- поручио је шеф делегације Европске уније у Србији Сем Фабрици, који је, присуствовао онлајн конференцији и потписивању Меморандума о разумевању.

Када је реч о историјском и културном наслеђу Србије, ЕУ је улагала у њихову обнову и заштиту од Суботице до Пирота преко Голупца, подсетио је Фабрици и нагласио да ће се таква подршка наставити и у 2021. години. У тврђави „Фетислам“ саграђеној 1524. године у току су радови на реконструкцији санацији и конзервацији Малог града. Реч је о реализацији пројекта „Тајне средњовековних тврђава“, који се са 427.000 евра финансира кроз ИПА програм прекограничне сарадње Румунија -Србија. У оквиру уређења тврђаве Министарство привреде са 23 милиона динарафинансирало је изградњу инфраструктуре у средњовековном здању. Тврђава на обали Дунава један је од најзначајнијих историјских споменика из доба Османлијског царства у овом делу Србије, као последња у низу од пет одбрамбених утврђења у време Сулејмана Величанственог.

Више на линку:

<http://www.timocke.rs/potpisan-memorandum-za-obnovu-tvrđjave-fetislam/>

ВЕСТИ ИЗ СКГО

Одржана 48. скупштина СКГО са гостима из Европе „у кризи одговор су људи“

Овогодишња, 48. по реду Скупштина СКГО одржана је у посебним условима - у онлајн окружењу, али то није резултовало мањком учесника, ни говорника.

Завршни догађај који је одржан 17. децембра посредством три онлајн платформе пратило је око 400 људи из локалних самоуправа, националних институција, дипломатског кора, међународних и донаторских организација, академског и невладиног сектора.

На панел дискусији «Потенцијали и изазови у развоју локалне самоуправе у наредној декади» било је речи о дијалогу између локалних и власти на државном нивоу, будућим трендовима у раду и развоју локалних самоуправа, примерима добре праксе, али и утицају ковид кризе на развој и шта је оно што је у перспективи важно за јачање градова и општина.

Марија Обрадовић, министарка државне управе и локалне самоуправе говорила је о изради Стратегије о реформи јавне управе и локалне самоуправе и новинама у тој области. Овај плански документ би требало да обухвати десетогодишњи период. Министарка Обрадовић је истакла и неколико праваца у којима ће се документ кретати: унапређење правног оквира како би се надлежности обављале ефикасније и делотворније, имплементација стандарда и усклађивање са најзначајнијим међународним актима. Један од приоритета је и даљи развој система финансирања и његова стабилност, а потребно је, каже, и појачати систем одговорности.

Градоначелник Сомбора **Антонио Ратковић** рекао је да је циљ модерна локална самоуправа која ће бити усклађена са европским стандардима, која је професионална, успешна и доступна грађанима и привреди. - Децентрализација и модернизација су нешто чему тежимо. Локалне самоуправе које немају капа-

цитете треба додатно помоћи и оснажити, а свима онима који су то савладали, додати још један део одговорности. - рекао је он.

Андреас Кифер, генерални секретар Конгреса локалних и регионалних власти Савета Европе, навео је да је у целој Европи одговор на корона кризу био је најбољи када су сви актери, од националног, преко регионалног до локалног нивоа сарађивали, разговарали, осмишљавали мере и имплементирали их. Истакао је и да демократија мора да функционише и у време кризе, указавши и на важност промоције интегритета и транспарентности рада локалне самоуправе. Говорећи о децентрализацији, Кифер је навео да она има неколико аспеката, али да је обука и оспособљавање људи за рад у локалним управа кључна. Делотворан одговор на кризу у здравственом систему је нешто што је један од приоритета и на чему ће се радити наредних година. Кохезивно друштво и смањење неједнакости је такође приоритет. Имамо и питање климатских промена, које није само еколошко, већ је повезано и са људским правима. Говорећи о дигитализацији, Кифер је указао на то да је улога локалних власти да опслужују грађане, али и да штите њихову приватност.

Генерални секретар Савета европских општина и региона **Фредерик Валије** подвукао је Циљеве одрживог развоја као кључне у правцима активности локалних власти. Задатак Савета је, да помогне чланицама да у локализацији Циљева. Наводи и да се овај процес дешава и у Србији, и истиче добру сарадњу са СКГО и Владом Србије. Он је истакао да је корона криза све променила - начин живота, наше слободе, наше економске активности, и све то је представљало велику претњу за континент. ЦЕМР је у првом таласу радио на прикупљању информација, сазнања и праксе, координирали су рад европских институција на сарадњи са нашим чланицама, радили истраживања и анализе. У оквиру другог, постоји потреба да се препознају услуге које се пружају на локалном нивоу, рекао је Валије и навео да су земље које су децентрализоване, имале мање проблема на локалу. Нагласио је да ће ЦЕМР и даље јачати везе између Србије и европских институција, изражавајући подршку процесу интеграција Србије у ЕУ, уз наду да ће се он ускоро бити окончан «како са Србијом, тако и са свим земљама региона».

Учесник панела био је и **Емануил Манолов**, председник НАЛАС (Мрежа асоцијација локалних власти Југоисточне Европе) и НАМРБ (Национална асоцијација општина Бугарске), који је уједно и председник бугарске општине Павликени. Манолов је навео „да је криза прилика за побољшање локалних услуга и дугорочни подстицај локалног развоја, као и да се сада напори морају усмерити на опоравак заједница и економија. Сада је више него икад потребна права вертикална и хоризонтална сарадња, координација и консултације између различитих нивоа власти, у чему асоцијације локалних самоуправа играју кључну улогу и имају виталан положај у одговору на пандемију и у планирању и спровођењу социјалног и економског опоравка“.

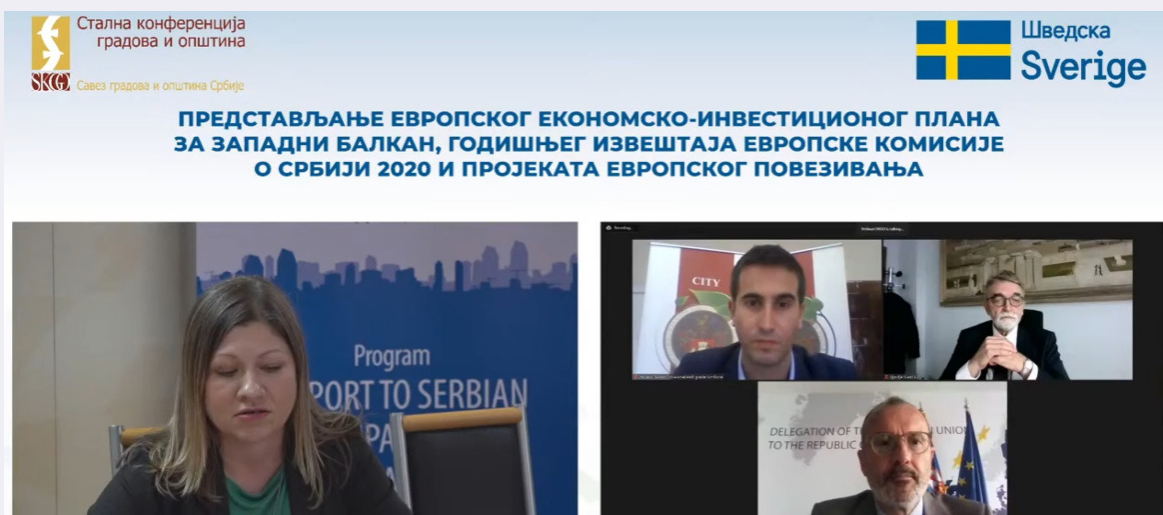
Помоћник министра државне управе и локалне самоуправе, **Саша Могић** навео је да се ускоро очекују промене неколико закона, као и ратификација и усклађивање прописа са Европском повељом. Говорио је и о међуопштинској сарадњи која се прожима кроз цео систем локалне самоуправе и да би требало осмислити нова решења и програме те сарадње, рецимо на нивоу управних округа. Он је истакао и управљање људским ресурсима као једну од значајнијих тема на локалу, уз примену новог и прилагођеног система и компетен-

ција за napредовање и награђивање према заслугама.

Могих је похвалио и заједнички рад министарства и СКГО на индексу добре управе, који је представљен и у Савету Европе где је, каже, добро оцењен, и који би могао да се препоручи другим државама.

Више на линку:

<http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2563/48-skupstina-skgo-panel-diskusija-potencijali-i-izazovi-u-razvoju-lokalne-samouprave-u-narednoj-dekadi>

Представљен извештај Европске уније о Србији за 2020. годину и економски инвестициони план за Западни Балкан

Стална конференција градова и општина (СКГО), Делегација Европске уније у Србији и Амбасада Шведске у Београду, организовали су 16. новембра 2020. године онлајн представљање европског Економско инвестиционог плана за Западни Балкан, годишњег Извештаја ЕУ о Србији за 2020. годину и европске пројекте повезаности (Connectivity).

Веома је важно за локалне самоуправе и доносиоце одлука на локалном нивоу да се упознају са овим документима, посебно са препорукама из Годишњег извештаја које се односе и на надлежности и капацитете локалних самоуправа за њихово спровођење, али и како би информисали грађане у својим општинама.

Генерални секретар СКГО, Ђорђе Станичић, овом приликом је истакао да је један од кључних задатака СКГО у оквиру подршке градовима и општинама у процесу приступања Србије ЕУ заступање интереса и улоге локалне самоуправе у процесу европских интеграција, како у односу на национални ниво, тако и у односу на институције ЕУ.

„Оно што ми сматрамо да је неопходно, то је отварање сталног дијалога - канала комуникације не само о томе колико је локална самоуправа у фокусу у процесу европских интеграција, већ и како различити актери перципирају кључна питања у овом процесу. Од перцепције и свести актера у овом процесу зависи и свест грађана у локалним заједницама, јер су локалне самоуправе те које информисају грађане о ефектима и резултатима процеса европских интеграција“, изјавио је Станичић.

Он је нагласио да је за успех процеса приступања ЕУ неопходно да доносиоци одлука на локалном нивоу буду укључени у разматрање питања повезаних са процесом приступања на националном нивоу кроз редовну размену информација и консултације.

„Иако је СКГО укључена у процес приступних преговора у три преговарачке групе (за поглавља 22, 27 и 5), а побољшали смо и комуникацију са државним органима надлежним за преговоре о приступању кроз залагање за интересе јединица локалних самоуправа у областима животне средине, социјалне политике и запошљавања, правосуђа и основних права, пољопривреда и многих других, сматрамо да ово учешће мора да се унапреди, јер смо идентификовали 21 преговарачко поглавље од интереса за локалне власти“, додао је генерални секретар СКГО.

„У погледу налаза Извештаја који се односе на локалну самоуправу, драго нам је да се примећују помаци у процесу консултовања локалног нивоа у припреми политика и прописа, побољшања у погледу јавних консултација и унапређења права мањина које су донеле измене Закона о локалној самоуправи, стручног усавршавања, родне равноправности, као и учешћа младих у одлучивању на локалном нивоу“, закључио је Ђорђе Станичић.

10 инвестиционих приоритета за дугорочни опоравак

Шеф Делегације Европске уније у Републици Србији, Сем Фабрици, представио је европски Економско инвестициони план за Западни Балкан, Годишњи извештај ЕУ о Србији за 2020. годину и европске пројекте предвиђене Агендом повезивања, као и закључке недавно одржаног Самита лидера Западног Балкана и ЕУ у Софији.

Током представљања европског Економског инвестиционог плана (ЕИП) за Западни Балкан шеф Делегације ЕУ је навео да је План идентификовао 10 ин-

вестиционих приоритета са циљем да се подстакне дугорочни опоравак, убрза зелена и дигитална транзиција, као и регионална сарадња и напредак региона Западног Балкана ка ЕУ истакавши да је Европска комисија предложила да се од 2021. до 2027. у оквиру Фонда претприступне помоћи (ИПА III) за Западни Балкан издвоји више од 14 милијарди евра.

Фабрици је изјавио да ће ЕИП интегрисати економски развој са имплементацијом реформи, током чијег трајања ће подржавати партнерске земље да прихвате захтеве у процесу приступања, посебно у области владавине права и доброг управљања. ЕИП ће пратити Зелена агенда за Западни Балкан која подразумева приступ предвиђен Европским зеленим договором, са горућим темама као што су климатске промене, губитак биодиверзитета, загађење... ЕИП се позива и на ЕУ Дигиталну стратегију ЕУ, као водећи принцип за дигиталну трансформацију у региону.

Представљајући извештај ЕУ о Србији за 2020. годину, Фабрици јерекао да је извештај подељен на три области: политички, економски критеријуми и напредак у прихватању европског законодавства (*acquis communautaire*).

Умерени напредак у политичким критеријумима остварен је у области реформе јавне управе, док је изванредан напредак остварен у областима борбе против организованог криминала, реформе судства/правосуђа, борбе против корупције и слободе изражавања. Фабрици је истакао да је потребно убрзати и продубити реформе што ће убрзати пут Србије ка отварању нових поглавља.

Када је реч о економским критеријумима, у извештају је наведено да је потребно уложити додатне напоре неопходне за даљу имплементацију дугорочних структурних реформи.

Уз констатацију да је остварен изванредан напредак у области функционисања тржишне економије, наведени су приоритети за наредну годину: јачање фискалне дисциплине, наставак реформе јавне управе и повећање транспарентности фискалног утицаја јавних предузећа и њиховог управљања.

У економском делу извештаја, напредак је најочљивији у областима царинске политике, културе и просвете и саобраћаја.

Фабрици је истакао значај недавно одржаног Самита у Софији на коме су лидери земаља Западног Балкана потписали Декларацију о Зеленој агенди за Западни Балкан и Декларацију о заједничком регионалном тржишту. У оквиру Берлинског процеса, чији је Самит у Софији део, покренута је иницијатива за продубљивање регионалних економских интеграција као допринос даљим ЕУ интеграцијама. Ова иницијатива заснована је на заједничком регионалном приступу у четири области: тржишном, инвестиционом, дигиталном и индустријско-иновационом простору.

Србији је место у Европској унији

Заменик амбасадора Шведске у Србији, Јоаким Верн, је истакао да је Шведска једна од чланица Европске уније која верује у процес проширења ЕУ.

„Ми смо један од три најзначајнија билатерална донатора у Србији, а наши напори су фокусирани на три области: заштита животне средине, владавина права и област основних људских права“, изјавио је Верн и додао да је у наредном седмогодишњем периоду у фокусу владавина права и заштита животне средине.

Влада Шведске решена је да помогне Србији у процесу приступања али је у том процесу потребна приврженост Србије и напредак у одређеним областима. У том процесу, Верн је истакао да Влада Шведске жели да сарађује са новом Владом у циљу унапређења живота грађана, а не пуког задовољења жеља Брисела или Стокхолма. Верн је истакао значај унапређења регионалне сарадње и културе дијалога јер је Србији место у Европској унији.

Председник СКГО и градоначелник Сомбора, Антонио Ратковић у свом обраћању је истакао да је одговорност локалне самоуправе да разуме захтеве које пред њу поставља процес европских интеграција.

„Она треба да буде упозната са стандардима који су за њу важни у појединим преговарачким поглављима и да припреми своје капацитете за примену или укаже националном нивоу шта је оно што је потребно да би се обавезе испуниле на квалитетан начин. Одговорност је на локалној самоуправи и да неопходне ресурсе обезбеди и путем аплицирања за средства ЕУ фондова, који јој стоје на располагању“, истакао је председник СКГО.

„Оно што је изазов за локалну самоуправу у наредном периоду, јесте свакако и пре свега, обележено незапамћеном здравственом кризом која је цео свет зауставила и пореметила у свакодневном функционисању и раду. Приоритети на локалном нивоу у протеклом периоду су били у вези са пружањем неопходних услуга грађанима и предузимањем свих мера заштите. Већина локалних самоуправа је ове године била у стању ванредне ситуације. Ипак, локалне самоуправе очекују да ће се заједничким снагама, уз подршку националног нивоа, СКГО и донаторске заједнице радити све више на убрзању и квалитету реформи“ закључио је Ратковић.

На крају скупа закључено је да је пред локалним самоуправама један тежак пут који подразумева излазак из здравствене кризе, али и напоран рад на спровођењу обавеза проистеклих из захтева примене европских стандарда. Ипак, Европски инвестициони план и Зелена агенда дају велики подстицај овом процесу, док су препоруке Годишњег извештаја показатељи смера у којем треба да се крећу локалне самоуправе, у сарадњи са свим секторима друштва, а највише у консултацијама и уз учешће грађана локалних заједница.

Објављен и представљен приручник за запослене на пословима ЕУ интеграција

СКГО је у децембру објавила Приручник за запослене на пословима ЕУ интеграција у јединицама локалне самоуправе.

Приручник има за циљ да приближи место, улогу и задатке запослених на пословима европских интеграција унутар локалне самоуправе, линије комуникације унутар и ван града или општине (са другим градовима и општинама унутар земљ и ван, у земљама чланицама ЕУ, затим са националним и покрајинским институцијама, европским институцијама и организацијама, као и са грађанима, цивилним друштвом, привредним сектором, медијима и Сталном конференцијом градова и општина).

Такође, Приручник представља основне појмове европских интеграција и информације о националним телима задуженим за процес европских интеграција, европским и регионалним организацијама важним за ЈЛС у овом процесу и релевантне изворе информација.

Приручник је представљен представницима градова и општина на 2 онлајн регионалне презентације 3. и 12. децембра, које су одржали аутор Драган Вујчић, експерт за ЕУ интеграције и Александра Вукмировић, шефица Службе за ЕУ интеграције и међународну сарадњу СКГО. Планирано је да се презентације наставе наредне године.

Више на линку: [1607508520_Prirucnik za EU zaposlenike 07122020 - fin.pdf \(skgo.org\)](https://www.skgo.org/1607508520_Prirucnik_za_EU_zaposlenike_07122020_fin.pdf)

Округли сто о јавно приватном партнерству у комуналним делатностима

Јавно приватно партнерство (ЈПП) у области комуналних делатности тема је округлог стола, који је одржан онлајн 9. децембра у оквиру пројекта „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – Друга фаза“, који финансира Влада Шведске.

Током овог онлајн догађаја представљен је нови приручник за локалне самоуправе о припреми и реализацији пројеката кроз ЈПП који СКГО припрема, искуства градова и општина у Србији, али и у Шведској, као и ЕУ регулатива у овој области.

Општина Бач је представила ЈПП пројекат у области зоохигијене, а фокус дискусије била су ЈПП у комуналним делатностима. Говорници су били сарадници СКГО, представница комисије за ЈПП, представници општине Бач, као и шведски експерт Дејвид Јанг.

Више на линку: [Vesti - Okrugli sto na temu javno privatnog partnerstva u komunalnim delatnostima \(skgo.org\)](https://skgo.org/Vesti-Okrugli-sto-na-temu-javno-privatnog-partnerstva-u-komunalnim-delatnostima)

Проглашени победници медијског конкурса за 2020. годину

СКГО је прогласила победнике Осмог медијског конкурса „Другачије од других“. Конкурс СКГО био је отворен за медијске прилоге објављене у периоду од 1. јануара до 15. октобра 2020. године, а организован је у оквиру програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза“, који финансира Влада Шведске.

У конкуренцији за награде било је 68 медијских прилога, а одлуку о победницима конкурса донео је стручни жири у саставу: Нада Гогих, Срђан Бошковић, Лана Гедошевић, Владан Самарџић и Зоран Секулић.

Према оцени жирија, најбоље прилоге припремили су:

- **Милица Алавања** (продукција Војвођанска зелена иницијатива), са прилогом „Три дана до слободе“
- **Немања Станковић** (Курир ТВ), са прилогом „Вода живота“
- **Соња Урошевић** (портал Мегафон), са прилогом „Весна је омиљена у Власоцину, а херој за целу Србију“

- **Предраг Стојковић** (РТС), са прилогом „Врата пакла“ - **“Vrata pakla”**
- **Зоран Максимовић** (Прва ТВ), са прилогом „Први корона call центар у Србији“

Аутори најбољих прилога награђени су лаптоп рачунарима. Ове године, због епидемиолошке ситуације није одржана свечана додела награда победницима медијског конкурса, тако да су награде уручене 26. новембра у просторијама СКГО уз пуно поштовање препоручених мера заштите.

Овим конкурсом, СКГО жели да нагласи значај и улогу локалних власти у наведеним темама, а у циљу побољшања квалитета услуга које пружају грађанима. „Желели смо и да истакнемо важност медијског извештавања о овим темама, подигнемо свест грађана, али и да пружимо подршку новинарима који су се током године бавили темама које нису увек атрактивне“, рекао је Генерални секретар СКГО Ђорђе Станичић на додели награда.

Завршен пројекат „Оснаживање локалних система управљања јавном имовином“

Поводом завршетка пројекта „Оснаживање локалних система управљања јавном имовином“, који у оквиру програма EXCHANGE 5 спроводе Град Нови Сад и општине Апатин и Сремски Карловци, 17. децембра одржана је конференција за учеснике, у онлајн формату путем платформе Зоом.

Тим поводом, чланица Градског већа за имовину и имовинско-правне послове, заштиту животне средине, одрживи развој и енергетску ефикасност Мира Раденовић истакла је да је циљ пројекта унапређење рада локалне самоуправе, подизање транспарентности и ефикасности али и попис јавне својине и управљање истом.

„Оно што је Град Нови Сад урадио заједно са партнерским општинама у периоду трајања пројекта је унапређење система управљања јавном својином у смислу пописа комуналне инфраструктуре у дужини од око 50 километара. Такође је набављена ИТ опрема у циљу побољшања техничких капацитета општина, а организована је и едукација за 30 запослених у партнерским локалним самоуправама на теме из области уписа права јавне својине и управљања имовином. Заиста смо сви презадовољни начином на који је овај пројекат вођен, као и резултатима истог“, рекла је Раденовић.

Пројекат „Оснаживање локалних система управљања јавном имовином“ вредан је 242.860,18 евра, започет је 22. децембра 2018. године и трајао је 24 месеца. Реализован је у оквиру Програма EXCHANGE 5, који финансира Европска унија из алокације за ИПА 2014, а спроводи Министарство државне управе и

локалне самоуправе (МДУЛС) у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО) као имплементационим партнером. Тело за уговарање свих пројеката грант шеме је Министарство финансија, односно Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније (CFCU).

Више на линку:

[http://www.skgo.org/?url=http%3A%2F%2Fwww.skgo.org%2Fvesti%2Fdetaljno%2F2564%2Fzavršen-projekat-osnazivanje-lokalnih-sistema-upravljanja-javnom-
imovinom](http://www.skgo.org/?url=http%3A%2F%2Fwww.skgo.org%2Fvesti%2Fdetaljno%2F2564%2Fzavršen-projekat-osnazivanje-lokalnih-sistema-upravljanja-javnom-imovinom)

Одржан округли сто „Европски стандарди у области основних права и добра управа“

У петак, 11. децембра у организацији СКГО одржан је онлајн округли сто на тему „Европски стандарди у области основних права и добра управа“.

Учесници су дискутовали о утицају европских стандарда на основна људска и мањинска права, недискриминацију и принципе доброг управљања, на надлежности, ресурсе, капацитете и способности локалних самоуправа у Србији да спроводе прописе ЕУ, као и одређене правне тековине Европске уније које тек треба да постану део домаћег законодавног система.

Аутори Ивана Стијеља и Никола Грујић су представили Анализу утицаја процеса приступања ЕУ на локалне самоуправе у Србији у области основних права у издању СКГО. Анализом се дубље истражују капацитети локалних самоуправа да одговоре на постојеће обавезе из својих надлежности у одређеним областима Поглавља 23 - потпоглавље о основним правима и да прате регулаторне промене на националном нивоу током последњих неколико година, које генеришу нове обавезе за локалне самоуправе. Такође је шведски експерт Дејвид Јанг представио и искуство Шведске у области основних права.

На округлом столу учествовало је више од 50 учесника из ЈЛС, невладиног сектора и стручне јавности, а скуп је одржан у оквиру програма «Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ - Друга фаза», који финансира Влада Шведске.

Више на линку:

[http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2560/odrzan-okrugli-sto-na-temu-evropski-
standardi-u-oblasti-osnovnih-prava-i-dobra-uprava](http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2560/odrzan-okrugli-sto-na-temu-evropski-standardi-u-oblasti-osnovnih-prava-i-dobra-uprava)

ЕУ ПОЈМОВНИК

ШЕНГЕНСКИ СПОРАЗУМ/ШЕНГЕНСКИ ПРОСТОР

Стварање Шенгенског простора почело је 1985. године када су Белгија, Немачка, Француска, Луксембург и Холандија потписали Шенгенски споразум, којим је постепено укидана провера на заједничким границама.

Бити део простора без унутрашњих граница данас значи да ове државе:

- не врше граничне контроле на својим унутрашњим границама (тј. границама између две државе чланице Шенгена);
- спроводе усклађене контроле, на основу јасно дефинисаних критеријума, на својим спољним границама (тј. границама између државе чланице Шенгена и државе која није чланица).

Као резултат, и грађани ЕУ и они који то нису могу слободно да путују у државе Шенгенског простора и пролазе провере само приликом преласка спољне границе.

ХРОНОЛОГИЈА – Шенгенски споразум/Шенгенски простор

Земље потписнице Шенгенског споразума и чланице Шенгенског простора:

Јун 1985. године – Белгија, Немачка, Француска, Луксембург и Холандија (примењује се **од јуна 1990**).

Новембар 1990. године – Италија (примењује се **од октобра 1995**).

Јун 1991. године – Шпанија и Португал (примењује се **од марта 1995**).

Новембар 1992. године – Грчка (примењује се **од јанура 2000**).

Април 1995. године – Аустрија (примењује се **од децембра 1997**).

Децембар 1996. године – Данска, Финска, Шведска, Норвешка и Исланд (примењује се **од марта 2001**).

Октобар 2004. године – Швајцарска (границе укинута **у марту 2009**).

Фебруар 2008. године – Лихенштајн (**децембар 2011**).

Март 2008. године – Чешка, Естонија, Летонија, Литванија, Мађарска, Малта, Пољска, Словачка и Словенија (**укинута све границе**).

Потписнице Шенгена су Исланд, Норвешка, Лихтенштајн и Швајцарска, иако нису чланице ЕУ. Румунија, Бугарска, Хрватска и Кипар, иако чланице ЕУ, још увек нису чланице Шенген зоне.

»Шенген и Србија

Од 19. децембра 2009. године, грађанима Србије више није потребна виза да би путовали у 26 држава чланица Европске уније, као и у четири земље које нису чланице ЕУ, а које су део Шенгенског простора. Грађани Србије који имају биометријски пасош могу слободно да путују у ове земље, у краће посете у трајању до 90 дана, сваких шест месеци, без обзира да ли је реч о пословном путовању, усавршавању или о туристичкој посети. Нова правила важе само за путовања. Она не омогућавају грађанима Србије да живе, нити да се запосле у некој од земаља ЕУ.

Међутим, сва стандардна правила за улазак држављана трећих земаља приликом уласка у Шенгенски простор и даље су на снази. На граници, од путника се може тражити да докажу поседовање средстава за путовање и издржавање током боравка и да прецизирају место боравка (да покажу хотелску резервацију или да наведу адресу на којој ће боравити). Пограничне власти земаља чланица Шенгена имају право да не одобре улазак особи уколико ови захтеви нису испуњени и доносе коначну одлуку о одобрењу уласка у земљу.

ЕВРОПА У БРОЈЕВИМА

Интеррег (INTERREG) је један од кључних инструмената Европске уније који подржава прекограничну сарадњу кроз финансирање пројеката. Циљ Програма је заједничко суочавање са изазовима са којима се грађани и предузећа свакодневно суочавају и проналажење заједничких решења у областима као што су здравство, заштита животне средине, истраживање, образовање, транспорт, одржива енергија...

У Европи тренутно постоји 79 програма ИНТЕРРЕГ. У периоду 2014-2020, буџет је износио 10,1 милијарди евра. Од 2004. године и државе које нису чланице ЕУ придружиле су се ИНТЕРРЕГ-у, што је Србији омогућило да приступи програмима територијалне сарадње.

До 2016. године преко ИНТЕРРЕГ ИПА програма у Србији је финансирано више од 1000 пројеката које је спровело око 700 организација из Србије, а уговорено је више од 220 милиона евра.

У финансијском периоду 2014-2020. Европска унија је Србији доделила 260 милиона евра за реализацију девет програма.

ПРЕКОГРАНИЧНИ ПРОГРАМИ ЕРОПСКЕ УНИЈЕ У КОЈИМА УЧЕСТВУЈЕ СРБИЈА:

СРБИЈА – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА: Укупно суфинансирање ЕУ за период 2014-2020 износи **14 милиона евра**.

СРБИЈА – БУГАРСКА: Укупно суфинансирање ЕУ за период 2014-2020 износи **26 милиона евра**. До краја 2019. финансирано је 68 пројеката.

СРБИЈА – ХРВАТСКА: Укупни буџет ЕУ за овај програм износи **34 милиона евра**. До краја 2019. године финансирана су 43 пројекта.

СРБИЈА – МАЂАРСКА: Укупни допринос ЕУ програму износи **65 милиона евра**. До краја 2019. године финансиран је 71 пројекат.

СРБИЈА – РУМУНИЈА: Укупно суфинансирање ЕУ за овај програм прекограничне сарадње за период 2014-2020 је **75 милиона евра**.

СРБИЈА – СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА: Укупни допринос ЕУ програму за период 2016-2020 износи **3,5 милиона евра**.

СРБИЈА-ЦРНА ГОРА: Укупно суфинансирање ЕУ за овај програм прекограничне сарадње за период 2014-2020 је **8,4 милиона евра**. За овај финансијски период до краја 2019. године финансирано је 13 пројеката.

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

ЕЛЕКТРОНСКИ БИЛТЕН 3

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Македонска 22/VIII
11000 Београд
Србија

Тел: 011 3223 446
Факс: 011 3221 215
E-mail: secretariat@skgo.org

www.skgo.org
www.facebook.com/skgo.sctm
www.twitter.com/skgo_sctm

